

Reakce obyvatelstva na výbuch muničního skladu v obci Vlachovice – Vrbětice

Sarah Bednářová

Bakalářská práce
2022

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Sarah Bednářová
Osobní číslo: L19059
Studijní program: B2825 Ochrana obyvatelstva
Studijní obor: Ochrana obyvatelstva
Forma studia: Prezenční
Téma práce: Reakce obyvatelstva na výbuch muničního skladu v obci Vlachovice – Vrbětice

Zásady pro vypracování

1. Seznamte se s teoretickými základy z oblasti muničních skladů, jejich provozu a zabezpečení.
2. Vypracujte dotazník, který bude zaměřen na reakci na výbuch muničních skladů v obci Vlachovice-Vrbětice.
3. Proveďte vyhodnocení Vámi navrženého dotazníku.
4. Prezentujte získané výsledky.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše, Danuše KRATOCHVÍLOVÁ, ML. a Libor FOLWARCZNY. *Ochrana obyvatelstva*. 2., aktualiz. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013: Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). Červená řada. ISBN 978-80-7385-134-7.
2. ŘEHÁK, David, Bohumír MARTÍNEK a Petra RŮŽIČKOVÁ. *Ochrana obyvatelstva v kontextu aktuálních bezpečnostních hrozeb*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2015: Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). Červená řada. ISBN 978-80-7385-169-9.
3. ANTUŠÁK, Emil a Josef VILÁŠEK. *Základy teorie krizového managementu*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3443-2.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucí bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Markéta Habrová**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: **1. prosince 2021**

Termín odevzdání bakalářské práce: **13. května 2022**

L.S.

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 1. prosince 2021

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 13.5.2022

Jméno a příjmení studenta: Sarah Bednářová

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá mimořádnou událostí, konkrétně výbuchem muničních skladů v obci Vlachovice-Vrbětice a následnou reakcí obyvatelstva na ni. Popisuje základní pojmy týkající se této události, příslušnou legislativu o skladování výbušnin, historii výstavby muničního areálu ve Vrběticích, podobné výbuchy muničních skladů u nás i v zahraničí, a nakonec podrobně samotnou mimořádnou událost. Reakce obyvatelstva na tuto událost je pak zkoumána pomocí dotazníkového šetření, a to z hlediska míry zabezpečení muničního skladu, informovanosti obyvatelstva o události, průběhu následné evakuace, výše odškodnění a délky trvání likvidačních prací. Na základě získaných a vyhodnocených údajů jsou pak v daných oblastech navržena možná zlepšení.

Klíčová slova: dotazníkové šetření, mimořádná událost, muniční sklady

ABSTRACT

This bachelor thesis deals with an emergency event, specifically the explosion of ammunition depots in the village Vlachovice-Vrbětice, and the subsequent reaction of the population to it. It describes the basic terms related to this event, the relevant legislation on the storage of explosives, the history of construction of the ammunition complex in Vrbětice, similar explosions of ammunition depots in our country and abroad, and finally the event itself in detail. The population's response to this event is then examined using a questionnaire survey, in terms of the security level of the ammunition depot, the population's awareness of the event, the course of the subsequent evacuation, the amount of compensation and the duration of liquidation work. Based on the obtained and evaluated data, possible improvements are proposed in the given areas.

Keywords: questionnaire survey, emergency event, ammunition depots

Na tomto místě bych velmi ráda poděkovala vedoucí své bakalářské práce Ing. Markétě Habrové, za její vstřícný přístup, ochotu, čas, trpělivost, cenné rady a za odborné vedení při tvorbě této bakalářské práce. Dále bych ráda poděkovala všem zúčastněným respondentům za aktivní pomoc při vyplňování dotazníkového šetření. V neposlední řadě bych také chtěla poděkovat své rodině a příteli za podporu během celého studia a za to, že mi byli opravdovou oporou.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 LEGISLATIVA	12
2 ZÁKLADNÍ POJMY	15
3 SKLADOVÁNÍ, PROVOZ A ZABEZPEČENÍ SKLADIŠŤ	20
3.1 SKLADOVÁNÍ MUNICE	20
3.1.1 Požadavky na ukládání munice	20
3.1.2 Způsoby skladování munice.....	21
3.2 ZABEZPEČENÍ SKLADIŠŤ, VYBAVENÍ A ÚDRŽBA OBJEKTŮ	22
3.3 ZÁSADY SKLADOVÁNÍ MUNICE.....	23
3.4 BEZPEČNOSTNÍ OPATŘENÍ PŘI MANIPULACI A ZACHÁZENÍ S MUNICÍ	25
4 HISTORIE VÝSTAVBY AREÁLU MUNIČNÍCH SKLADŮ	26
5 VÝBUCHY MUNIČNÍCH SKLADŮ U NÁS I V ZAHRANIČÍ	29
5.1 TRAGICKÝ VÝBUCH V MUNIČNÍM SKLADU V HOSTIVICI	29
5.2 VÝBUCH RAF FAULD.....	29
5.3 VÝBUCH MUNIČNÍHO SKLADU U KALYNIVKY NA UKRAJINĚ	30
6 PREZENTOVANÉ ZÁVĚRY VYŠETŘOVÁNÍ VÝBUCHŮ MUNIČNÍCH SKLADŮ VLACHOVICE-VRBĚTICE	31
II PRAKTICKÁ ČÁST	32
7 KATASTRÁLNÍ ÚZEMÍ	33
8 POPIS MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ V OBCI VLACHOVICE- VRBĚTICE	34
8.1 EXPLOZE SKLADU ČÍSLO 16 – SLED UDÁLOSTÍ.....	34
8.2 EXPLOZE SKLADU ČÍSLO 12 – SLED UDÁLOSTÍ.....	37
9 REAKCE OBYVATELSTVA NA VÝBUCH MUNIČNÍCH SKLADŮ	40
10 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	42
10.1 TVORBA DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	42
10.2 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	42
10.2.1 Respondenti dotazníkového šetření.....	42
10.2.2 Muniční sklad a jeho zabezpečení.....	45
10.2.3 Výbuch muničního skladu a informovanost o události.....	47
10.2.4 Evakuace	50
10.2.5 Odškodnění	54
10.2.6 Likvidační práce a jejich informovanost.....	58
10.2.7 Závěrečné otázky dotazníkového šetření	62
11 DISKUZE	65

ZÁVĚR	68
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	70
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	80
SEZNAM OBRÁZKŮ	81
SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	82
SEZNAM PŘÍLOH.....	83

ÚVOD

Problematikou skladování munice a výbušnin v České republice se zabývá řada právních norem, na jejichž úpravy a zdokonalení se zaměřila pozornost především po výbuších muničních skladů ve Vrběticích v roce 2014. V bývalém vojenském areálu se tu nacházelo velké množství munice, kterou zde skladovaly soukromé firmy. Tyto však měly pro obchodování s vojenskou municí a její skladování patřičná povolení. Přestože je na pravidla a způsoby skladování munice či výbušnin kladen velký důraz, nedá se výbuch muničního skladu nikdy stoprocentně vyloučit. Již v minulosti jsme se mohli setkat s případy, kdy k tomuto došlo na základě nesprávného zacházení s municí, nešťastnou náhodou nebo kvůli různým útokům na podobné objekty. Právě proto jsou však tyto sklady stavěné tak, aby v případě výbuchu nedocházelo k následným řetězovým explozím v daném areálu.

Zajištění bezpečnosti je jednou ze základních a zároveň nejdůležitějších povinností státu, jejíž narušení by mělo zásadní negativní vliv na jeho obyvatelstvo. Pokud se nejednalo o nehodu, byla mimořádná událost, k níž došlo ve Zlínském kraji v obci Vlachovice-Vrbětice, z hlediska narušení bezpečnosti unikátní. Dne 16. října 2014 zde došlo k výbuchu jednoho z více než třiceti muničních skladů. O necelé dva měsíce později, přesněji 3. prosince 2014, došlo k dalšímu výbuchu muničního skladu, který byl od prvního vybuchlého objektu vzdálený pouhý kilometr. Příčina těchto dvou výbuchů není doposud známa, i když se objevila důvodná podezření, že za výbuchy muničních skladů byli zodpovědní dva agenti ruské tajné zpravodajské služby. To však nebylo dosud potvrzeno a vyšetřování celé události v současné době stále pokračuje.

Obyvatelé z dotčených obcí, v jejichž katastru se areál muničních skladů nachází, se až po téměř šesti letech dočkali ukončení likvidačních a asanačních (obnovovacích) prací. Občané nejen těchto, ale také okolních obcí, zažívali v posledních letech kvůli zmiňované události nelehké časy. Já sama z jedné z dotčených obcí pocházím, stále zde mám příbuzné a známé, a právě proto jsem se v této práci zaměřila na výše uvedenou událost, respektive na to, jak ovlivnila místní obyvatele.

Jedna z prvotních reakcí obyvatelstva na výbuch muničních skladů bylo sepsání petice na odvoz veškeré munice z areálu. Cílem této práce je zjistit další reakce obyvatel na výbuchy muničních skladů ve Vrběticích a to z hlediska míry zabezpečení areálu, informovanosti o výbuších, spokojenosti s průběhem evakuace, výší odškodnění, délky

trvání likvidačních a obnovovacích pracích a prezentovaných závěrů vyšetřování. Za tímto účelem bylo zpracováno dotazníkové šetření, kde měli respondenti možnost odpovídat na otázky formou uzavřených i otevřených odpovědí. Získané odpovědi na jednotlivé otázky a jejich vyhodnocení jsou prezentovány v praktické části práce. V závěrečné části práce je pak uvedeno shrnutí nejzajímavějších poznatků v jednotlivých oblastech dotazování a navržení případných zlepšení či doporučení.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 LEGISLATIVA

Právních norem, které se věnují problematice skladování výbušnin a zbraní, podmínkám pro jejich získávání, převoz a podmínkám pro jejich používání je celá řada.

Právní úpravu na úseku zbraní, střeliva, munice, nakládání s bezpečnostním materiálem a další právní předpisy lze rozdělit do několika skupin:

- nakládání se střelnými zbraněmi, střelivem a municí,
- ověřování zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů,
- vývoz civilních zbraní do třetích zemí, zahraniční obchod s civilními a vojenskými zbraněmi,
- nakládání s bezpečnostním materiálem,
- výbušniny a
- právní úprava pro projektování a provoz skladů pro munici. (Látr, 2018)

Nakládání se střelnými zbraněmi, střelivem a municí řeší:

- Zákon č. 119/2002 Sb. zákon o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních).

„Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje nakládání se zbraněmi a střelivem, podmínky pro provozování střelnic, nakládání s municí a provádění pyrotechnického průzkumu.“ (Zákon č. 119/2002 Sb. zákon o střelných zbraních a střelivu)

Existuje i řada vyhlášek a nařízení vlády České republiky týkající se této problematiky.

Např.:

- Vyhláška č. 221/2017 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o zbraních,
- Vyhláška č. 369/2002 Sb., kterou se stanoví postup Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva při zařazování typu zbraně nebo střeliva do kategorie,

- Vyhláška č. 493/2002 Sb., o posuzování zdravotní způsobilosti k vydávání nebo platnosti zbrojního průkazu a o obsahu lékárničky první pomoci provozovatele střelnice,
- Nařízení vlády č. 217/2017 Sb., o požadavcích na zabezpečení zbraní, střeliva, černého loveckého prachu, bezdýmného prachu a zápalek a muničním skladišti.

Zákony vztahující se k ověřování zbraní, střeliva a pyrotechnických prostředků jsou:

- Zákon č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

„Tento zákon upravuje práva a povinnosti výrobců, dovozců, vývozců, distributorů a opravců střelných zbraní, doplňků zbraní a střeliva, jakož i držitelů průkazů zbraní při jejich ověřování, výkon státní správy při ověřování střelných zbraní, doplňků zbraní a střeliva, zajišťování úkolů plynoucích z mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána a kontrolní činnost s tím spojenou.“ (Zákon č. 156/2000 Sb. o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů)

- Zákon č. 206/2015 Sb. o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi a změně některých zákonů.

„Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie, upravuje pravidla určená k dosažení volného pohybu pyrotechnických výrobků na vnitřním trhu, základní bezpečnostní požadavky, které musí pyrotechnické výrobky splňovat před jejich dodáním na trh, a další požadavky pro zajištění ochrany lidského života, zdraví, majetku, veřejné bezpečnosti, včetně ochrany a bezpečnosti spotřebitelů, a to s přihlédnutím k zájmu na ochraně životního prostředí.“ Zákon dále upravuje:

- a) „práva a povinnosti výrobců, dovozců, distributorů pyrotechnických výrobků a osob s odbornou způsobilostí,*
- b) výkon státní správy v oblasti pyrotechnických výrobků,*
- c) posuzování shody pyrotechnických výrobků.“ (Zákon č. 206/2015 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi a změně některých zákonů)*

Zákony a vyhlášky vztahující se k výbušninám a jejich skladování jsou:

- Zákon č. 61/1988 Sb. o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 451/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 83/2013 Sb., o označování a sledovatelnosti výbušnin pro civilní použití,
- Vyhláška č. 72/1988 Sb. o výbušninách, ve znění pozdějších předpisů,
- Vyhláška č. 99/1995 Sb., o skladování výbušnin, ve znění pozdějších předpisů,
- Vyhláška č. 102/1994 Sb., kterou se stanoví požadavky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu v objektech určených pro výrobu a zpracování výbušnin, ve znění pozdějších předpisů,
- Vyhláška č. 327/1992 Sb., kterou se stanoví požadavky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu při výrobě a zpracování výbušnin a o odborné způsobilosti pracovníků pro tuto činnost, ve znění pozdějších předpisů.

Právní úpravu pro projektování a provoz skladů pro munici řeší:

- Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně,
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 309/2000 Sb., o obranné standardizaci, katalogizaci a státním ověřování jakosti výrobků a služeb určených k zajištění obrany státu a o změně živnostenského zákona,
- Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě,
- Vyhláška Ministerstva vnitra č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb,
- Vyhláška Ministerstva vnitra č. 202/1999 Sb., kterou se stanoví technické podmínky požárních dveří, kouřotěsných dveří a kouřotěsných požárních dveří,
- Vyhláška Ministerstva vnitra č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci).

2 ZÁKLADNÍ POJMY

V řešeném tématu se vyskytuje velký počet teoretických pojmů, proto je třeba si je nejprve řádně definovat.

Mimořádná událost (dále MU) – Je definována zákonem č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému (dále IZS), ve znění pozdějších předpisů a jedná se o „*škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také haváriemi, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.*“ Můžeme ji dělit dle příčiny na:

- mimořádné události vyvolané přírodními jevy a
- mimořádné události vyvolané lidským činitelem.

MU vyvolané přírodními jevy můžeme dále dělit na:

- lokální (např. zemětřesení, povodeň),
- globální (např. pandemie),
- abiotické (např. požáry způsobené přírodními jevy) a
- biotické (např. přemnožení škůdců).

A MU vyvolané lidským činitelem dělíme na:

- neúmyslné (např. technická závada, havárie),
- úmyslné (např. terorismus),
- vojenské (např. napadení státu) a
- nevojenské (např. nepokoje). (Kratochvílová, Kratochvílová, ml., Folwarczny, 2013)

Krizové plánování – „*Představuje aktivity orgánů krizového řízení, zaměřené na minimalizaci možnosti vzniku krizových situací přírodního, antropogenního anebo sociálního a společenského charakteru, hledání nejvhodnějších způsobů a forem zvládnutí těchto nežádoucích jevů.*“ Základními pilíři krizového plánování jsou – systém civilního nouzového plánování a systém plánování obrany. (Antušák a Vilášek, 2016)

Krizová situace – Je MU podle zákona o IZS a jedná se o „*narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu (dále jen krizový stav).*“ (Kratochvílová, Kratochvílová, ml. a Folwarczny, 2013)

Tabulka 1 – Přehled krizových stavů podle HZS ČR (zdroj: krizové stavy, © 2021)

Druh	Vyhlašující orgán	Územní rozsah	Časová účinnost
Stav nebezpečí	hejtman, (primátor hl. města Prahy)	celý kraj nebo jeho část	nejdéle 30 dnů (prodloužení jen se souhlasem vlády)
Nouzový stav	vláda (může i předseda vlády)	celý stát nebo jeho část	nejdéle 30 dnů (prodloužení jen se souhlasem Poslanecké sněmovny)
Stav ohrožení státu	parlament na návrh vlády	celý stát nebo jeho část	bez omezení
Válečný stav	parlament	celý stát	bez omezení

Evakuace – „*Přemístění osob, zvířat, předmětů kulturní hodnoty, technického zařízení, případně strojů a materiálu k zachování nutné výroby a nebezpečných látek z míst ohrožených mimořádnou událostí do míst, která zajišťují pro evakuované obyvatelstvo bezpečné náhradní ubytování a stravování, pro zvířata ustájení a pro věci uskladnění.*“ (Řehák, Martínek a Růžičková, 2015)

S pojmem evakuace souvisí další řada pojmů, jako je např. plánování evakuace, plán evakuace obyvatelstva, řízení evakuace atd. Plánování evakuace je „*proces přípravy nezbytných opatření potřebných k jejímu provedení, umožní efektivní řízení a vlastní průběh evakuace.*“ Plán evakuace obyvatelstva obsahuje zásady provádění evakuace, rozsah evakuačních opatření, zabezpečení evakuace, orgány pro řízení evakuace a způsob jejich vyrozumění a rozdělení odpovědnosti za provedení evakuace obyvatelstva. Plošnou evakuaci řídí a zajišťuje příslušný krizový štáb, evakuační středisko a přijímací středisko. (Řehák, Martínek a Růžičková, 2015)

Nedílnou součástí evakuace je **evakuační zavazadlo**. Přípravuje se pro případ opuštění bytu v důsledku vzniku MU a nařízené evakuace. Evakuační zavazadlo obsahuje zejména:

- základní trvanlivé potraviny, nejlépe v konzervách, dobře zabalený chléb, a hlavně pitnou vodu,

- předměty denní potřeby, jídelní misku a příbor,
- osobní doklady, peníze, pojistné smlouvy a cennosti,
- přenosné rádio s rezervními bateriemi,
- toaletní a hygienické potřeby,
- léky, svítilnu,
- náhradní prádlo, oděv, obuv, pláštěnku, spací pytel nebo přikrývku,
- kapesní nůž, zápalky, šití a další drobnosti. (Evakuační zavazadlo, 2022)

Varování – „*Souhrn technických a organizačních opatření zabezpečujících včasné upozornění obyvatelstva orgány veřejné správy na hrozící nebo nastalou MU, vyžadující realizaci opatření na ochranu obyvatelstva a majetku. Zahrnuje zejména varovný signál, po jehož provedení je neprodleně realizováno informování obyvatelstva o povaze nebezpečí a o opatřeních k ochraně života, zdraví a majetku.*“ (Kratochvílová, Kratochvílová, ml. a Folwarczny, 2013)

Pro varovný signál nám slouží tzv. koncové prvky varování. Jsou to elektrické rotační sirény, elektronické sirény, městské informační systémy a další zařízení splňující stanovené požadavky. Koncové prvky varování musí generovat minimálně tři signály:

- signál č. 1 „Všeobecná výstraha“ (varovný signál),
- signál č. 2 „Zkušební tón“ (používá se pro zkoušky sirén) a
- signál č. 3 „Požární poplach“ (pro vyhlášení požárního poplachu a svolání hasičů).
(MV – generální ředitelství HZS ČR, © 2022)

Vyrozumění – „*Souhrn technických a organizačních opatření zabezpečujících včasné předávání informací o hrozící nebo nastalé MU orgánům krizového řízení, složkám IZS, významným právnickým osobám a podnikajícím fyzickým osobám podle havarijních nebo krizových plánů.*“ (Kratochvílová, Kratochvílová, ml. a Folwarczny, 2013)

Jednotka požární ochrany (JPO) – „*Jednotkou požární ochrany se rozumí organizovaný systém tvořený odborně vyškolenými osobami (hasiči), požární technikou (automobily) a věcnými prostředky požární ochrany (výbava automobilů, agregáty apod.). Základním posláním JPO je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou*

pomoc při MU, které ohrožují život a zdraví obyvatel, majetek nebo životní prostředí a které vyžadují provedení záchranných, resp. likvidačních prací.“ (Jednotky PO, © 2021)

JPO podle územní působnosti a operační hodnoty jsou pro účely plošného pokrytí rozděleny do šesti kategorií:

- JPO I – jednotka hasičského záchranného sboru (dále HZS) kraje,
- JPO II – jednotka sboru dobrovolných hasičů (dále SDH) obce,
- JPO III – jednotka SDH obce,
- JPO IV – jednotka HZS podniku,
- JPO V – jednotka SDH a
- JPO VI – jednotka SDH podniku. (Kategorie jednotek PO, © 2021)

Skladový objekt – Budova, přístřešek nebo upravená plocha (složisté), která slouží ke skladování muničního materiálu. Rozdělují se podle stupně ochrany proti povětrnostním vlivům na:

- kryté objekty,
- polokryté objekty a
- nekryté objekty.

Kryté objekty mohou být dále děleny na klimatizované, vytápěné a nevytápěné. Polokryté objekty jsou přístřešky a plachty. Nekryté objekty neboli otevřené objekty se dělí na volné složisté, volné prostranství a odstavné plochy pro vozidla. (Strohmandl a Cabák, 2008)

Muniční sklad – Prostor se souhrnem budov, zařízení a komunikací uzpůsobených k ukládání, kompletování a ošetřování muničního materiálu, který je ohraničený. S cílem zachovat skladovaný materiál v bojeschopném stavu. Muniční sklady se dělí na:

- technický prostor muničního skladu,
- hospodářský prostor muničního skladu.

Technický prostor muničního skladu je prostor, kde je uložena munice (např. skladiště, volné složisté atd.) a hospodářským prostorem muničního skladu se rozumí část prostoru, který je vybaven objekty hospodářského charakteru a zařízením, které slouží k zabezpečení provozu muničního skladu, ale přímo nesouvisí se skladovou činností. (Strohmandl a Cabák, 2008)

Prostor s municí – *„Soubor míst potencionálního výbuchu vzdálených od sebe nejméně na bezpečnosti vzdálenost.“* Jde o zvlášť vymezený prostor, který je určený pro skladování, manipulaci a další práce s municí a výbušninami. Pokud není prostor vymezen oplocením, považuje se za něj plocha o poloměru 50 metrů od jakéhokoliv objektu s municí a výbušninami. (Strohmandl a Cabák, 2008)

Čistá hmotnost výbušniny – NEQ – *„Je suma všech výbušných látek v daném druhu munice bez použití opravných koeficientů. Čistá hmotnost výbušniny se udává v kilogramech.“* (Strohmandl a Cabák, 2008)

Hranice uložené munice – Druh skladového celku, který se skládá ze dvou a více sloupců umístěných za sebou. Při ukládání munice se výška hranice musí volit s ohledem na únosnost podlahy a spodních obalů, zachování bezpečnosti munice při náhodném pádu obalů v hranici, snadnou a rychlou manipulaci s uloženou municí a kontrolní činnost. (Strohmandl a Cabák, 2008)

3 SKLADOVÁNÍ, PROVOZ A ZABEZPEČENÍ SKLADIŠŤ

Tato kapitola obsahuje základní informace o skladování munice, požadavky na její skladování, způsoby jejího skladování a do jakých prostor může být munice uskladněna. Aby muniční sklad fungoval dle daných nařízení a zákonů, musí být dobře zabezpečen, musí v něm probíhat pravidelná údržba a musí být dodržována stanovená pravidla.

3.1 Skladování munice

Skladování munice je takový stav a druh provozu munice, při kterém je munice v klidu a zároveň si neustále zachovává svoji bojovou schopnost. Dobu skladování rozlišujeme na krátkodobou (na dobu kratší než jeden rok) a dlouhodobou (na dobu jednoho a více roků). Skladování munice a její příprava na uskladnění zahrnuje všestranný soubor opatření. Základní pojmy, které se vztahují k procesu skladování munice byly řešeny v předchozí kapitole. (Strohmandl a Cabák, 2008)

3.1.1 Požadavky na ukládání munice

Ukládání munice se řídí přísnými pravidly:

- ochrana munice proti nepříznivým vnějším vlivům (zejména atmosférickým) a proti krádežím, popř. zneužití,
- zabezpečení munice proti požáru a přenosu detonační vlny,
- možnost rychlého, plynulého a bezpečného vývozu munice,
- možnost maximálního využití mechanizačních prostředků,
- přehledné uložení munice, umožňující kontrolu počtů a samostatný přístup ke každému druhu uložené munice,
- maximální plošné a prostorové využití objektu, u skladišť i hmotnostní vytížení skladovací plochy,
- dostatečná stabilita hranic s uloženou municí (zabezpečení proti pádu a sesutí),
- možnost provětrání uložené munice a
- vyloučení jakýkoliv mechanických deformací nebo jiného poškození munice vlivem nesprávného uložení. (Strohmandl a Cabák, 2008)

Munice se skladuje v původních neporušených, uzavřených a zaplombovaných obalech a třídí se podle ráže, druhu zbraně, účinku, typu jednotlivých součástí a náplní, ročníku, série výroby, značky výrobního závodu, podle úplnosti a jakostní kategorie. Současně se skladovaná munice musí třídit i podle určení, popř. charakteru použití, tzn. odděleně musí být uložena a označena munice ostrá, cvičná a školní. Munice a muniční součásti, trhaviny, třaskaviny, výbušniny a ostatní dílčí elementy munice vyžadují zvýšenou pozornost při manipulaci, ukládání a skladování. (Strohmandl a Cabák, 2008)

Jakmile bylo vybráno místo pro muniční sklad, následně má být zpracována a orgánem s příslušnou pravomocí schválena následující dokumentace (pokud je vyžadována):

- a) memorandum o porozumění,
- b) situační plán,
- c) povolení k užívání objektů s municí a výbušninami,
- d) odchylky. (Strohmandl a Cabák, 2008)

3.1.2 Způsoby skladování munice

Způsoby skladování munice se dělí na trvalé a dočasné (tzn. po dobu nezbytně nutnou).

Trvalé:

- jeden ze způsobů je skladování v muničních skladech ve skladištích, kobkách a kontejnerech, pro všechny druhy zásob na Muniční základně v podřízenosti Velitelství sil podpory,
- dalším způsobem je skladování v příručních skladech munice, tj. v objektu kasáren, na letištích. Jedná se o munici určené k výcviku a municí, která je určena pro zabezpečení činnosti v míru (strážní, hotovostní munice, munice pro spojky),
- a skladování na strážnicích a u dozorčích orgánů.

Dočasné:

- v muničních skladech pod přístřeškem a na volných složištích (všechny druhy munice, kromě munice do ráže 30 mm včetně, ruční protitankové granáty, speciální dělostřelecká munice, protitankové řízené střely atd.),
- ve skladištích zbraní a střeliva u jednotek (zásoby určené pro výcvik) jen mimořádně na nezbytnou dobu (např. při návratu z vojenského výcvikového prostoru, ...).

Munice se ukládá v zapečetěných obalech, které pečeti výkonný praporčík jednotky a zároveň provede zápis do knihy předání a převzetí dozorčí služby o množství uložených obalů,

- v parcích techniky uvnitř bojové techniky na letišti na stojánkách, v letounech, v úkrytech letounů a na dopravních prostředcích nebo nakládacích plošinách. Tento způsob skladování platí pouze v případě plnění úkolů bojové pohotovosti, a to v souladu s rozhodnutím náčelníka generálního štábu a po celou dobu trvání úkolu,
- v polních podmínkách uvnitř bojové techniky, na dopravních prostředcích, na volných složištích nebo ve stanech (zásoby munice, které jsou určeny pro výcvik, pohyblivé a přechodné zásoby).

Všechny prostory, ve kterých se munice skladuje, musí být ke skladování munice schváleny příslušnou vojenskou ubytovací a stavební správou, v jejíž působnosti je rozhodování. Výjimkou je skladování munice v polních podmínkách (Strohmandl a Cabák, 2008)

3.2 Zabezpečení skladišť, vybavení a údržba objektů

Prostory a objekty, ve kterých se trvale i dočasně skladuje munice, mají být střeženy. Strážní služba a povolení vstupu do těchto objektů se organizuje podle ustanovení předpisu Základní řád ozbrojených sil České republiky a odpovídají za ně příslušní velitelé. Odpovídají také za dodržování všeobecné bezpečnosti a požární ochrany těchto objektů, a i za splnění všech opatření proti ztrátám, krádežím a zneužití munice. U muničního skladu se střežení provádí po obvodu prostoru fyzickou ochranou nebo elektronickým zabezpečovacím systémem.

Ochrana a střežení muničního skladu se zabezpečuje kombinací bezpečnostních opatření, které odpovídají směrnicím a zákonům o objektové bezpečnosti. Patří mezi ně:

- fyzická ostraha objektu,
- technické prostředky.

Fyzickou ostrahou objektu se rozumí, když je ke střežení vytvořena strážní jednotka nebo jsou sklady střeženy orgány vojenské policie. V kombinaci s fyzickou ostrahou objektu se používají technické prostředky, což jsou bezpečnostní prvky, jejichž použitím

se zabráňuje, ztěžuje nebo oznamuje narušení ochrany objektu nebo zabezpečené oblasti. Mezi tyto bezpečnosti prvky patří např.:

- mechanické zábranné prostředky – úschovné objekty, zámky, dveře, mříže, bezpečnostní rámy a skla atd.,
- elektronická zámková zařízení a systémy pro zabezpečení vstupů do objektů a systémy sloužící k elektronickému prokazování oprávněnosti a totožnosti osob – elektronická kontrola vstupu,
- elektronická zabezpečovací signalizace – slouží ke zjišťování a vyhodnocování neoprávněného vstupu,
- zařízení elektrické požární signalizace atd. (Strohmandl a Cabák, 2008)

Základní výbava skladu obsahuje potřebnou dokumentaci. Patří zde řídicí dokumentace náčelníka skladu k procesu skladování a skladová dokumentace skladu munice. V řídicí dokumentaci náčelníka skladu k procesu skladování můžeme najít situační plán muničního skladu, plán obložnosti skladiště v tištěné nebo elektronické formě, směrnice pro střežení a ochranu muničního skladu, pracovní deník, bezpečnostní opatření pro práce v muničním skladu, kniha prohlídek a kontrol materiálu, dokumentace požární ochrany a další. Skladová dokumentace skladu munice obsahuje plán rozmístění uloženého majetku, skladištní tabule s údaji rozměrů skladiště, únosnosti podlahy a využití skladovací plochy, seznam vnitřního zařízení skladiště, deník vstupu a prací ve skladišti, požární a poplachové směrnice atd.

Do dalšího vybavení skladu patří zejména registrační přístroj pro sledování teploty a vlhkosti, nutné úklidové prostředky (koště nebo smeták s lopatkou), žebřík pro kontrolu munice, která je uložena ve vyšších vrstvách. Dále pak přístroje pro sledování klimatických parametrů ve skladišti, prostředky k hubení hlodavců, seznam evidenčních čísel řízených střel apod. (Strohmandl a Cabák, 2008)

3.3 Zásady skladování munice

Skladování munice v muničním a příručním skladu musí splňovat určité požadavky se zaměřením na:

- možnost manipulace se zavedenými mechanizačními prostředky,
- přehledné skladování munice,
- přehled o druzích zásob (např. zásoby pro zabezpečení mírového života a další),

- možnost větrání skladované munice apod.

Munice se skladuje podle druhů, ráže, série a roku výroby, popřípadě i výrobce. Munice určená do ručních zbraní se skladuje podle druhů, ráže, ročníků výroby a pokud je to možné, z hlediska kapacity i sérií, případně značky výrobce. Munice se skladuje v předepsaných obalech a kontejnerech. Ukládá se do sloupců, hranic a bloků. Sloupec tvoří na sobě uložené obaly nebo palety. Hranici tvoří dva a více sloupců za sebou a více hranic vedle sebe tvoří blok. Hranice musí být pevné a stabilní.

Údaje o munici uložené v hranici se označují na skladištních lístcích. Závěsné štítky se používají pro vedení operativní evidence výdeje a vrácení munice. Skladištní lístky, závěsné lístky nebo další doplňující značení munice, např. tabulky, šipky nebo značky se připevňují na čelní sloupec a z boku hranice pomocí připínáčků nebo stojánků. Je zakázáno připevňovat tabulky, štítky a šipky pomocí hřebíků nebo skobami.

Zapalovače, počínové nálože a další, které nejsou pevně spojeny se základní částí munice, se skladují společně s daným druhem munice.

Obaly se zbytkovým množstvím munice se označují štítkem „ZBYTEK“. Vyznačuje se na něm druh a počet kusů skladované munice. Zbytkové obaly se nejčastěji skladují v prvním sloupci hranice k rychlé identifikaci a kontrole počtů. Do obalů, z kterých se často odebírá munice, se vkládá závěsný štítek, na kterém odpovědný pracovník (skladník munice – správce skladu) vede přehled o počtu kusů munice v daném obalu.

Pro nakládání, vykládání, prohlídky munice a pro zabezpečení systému větrání se vytvářejí mezi hranicemi pracovní a kontrolní průchody. Pracovní průchody se vytvářejí proti každým vratům až k protější stěně skladiště a podél celé čelní stěny a jsou široké nejméně 1,25 m. Kontrolní průchody jsou podél zadní a bočních stěn skladiště a jsou široké 0,6 m. Na podlaze se vyznačují pracovní a kontrolní průchody čarami (bílou barvou) po obvodu kolem stěn. Munice se ukládá minimálně 1 m od vrat kvůli ochraně proti přímému slunečnímu záření při otevřených vratech. (Strohmandl a Cabák, 2008)

Ve skladištích munice je zakázáno skladovat nevybušný materiál, který nijak nesouvisí se skladovanou municí. Odděleně od ostré munice se skladuje cvičná a náhradní munice. Různé druhy školní munice a makety, které se používají k výcviku, se musí skladovat odděleně od všech ostatních druhů munice. Mohou být skladovány i společně např. při nedostatku skladovacích kapacit, ale musí být výrazně označeny. Školní munice

a nevybušné výcvikové pomůcky se skladují např. na učebnách nebo v ostatních skladištích mimo prostory skladiště munice.

Povolené činnosti při práci s municí ve skladišti jsou:

- třídění po jednotlivých druzích, výrobcí a sérií,
- ukládání do vymezeného prostoru,
- překládání mezi hranicemi,
- odebírání pro výdej a otevírání obalů při kontrole technické činnosti, kontrolách příslušnými veliteli a odbornými orgány.

Jakákoliv ostatní manipulace s municí přímo ve skladišti je zakázána. Pro útvary AČR se munice skladuje v blocích a je uložena podle výrobce, ráže, druhu, ročníku a série. Blok munice je označen tabulkou „REZERVOVANÁ MUNICE“. (Strohmandl a Cabák, 2008)

3.4 Bezpečnostní opatření při manipulaci a zacházení s municí

Základní zásady bezpečnosti práce stanovuje Zákoník práce. V podmínkách AČR je realizován předpisem „Bezpečnost a ochrana zdraví při práci občanských pracovníků vojenské správy a pracovníků organizací v oboru působnosti MO“. Spolu s všeobecnými bezpečnostními opatřeními musí být respektována i opatření stanovená dodavatelem, která jsou uvedena v technické dokumentaci.

Všechny práce s municí jsou povoleny pouze na rozkaz velitele nebo odborného funkcionáře. Jsou prováděny za odborného dozoru osobami poučenými a oprávněnými pracovat s daným druhem munice. Každý, kdo manipuluje s municí, je povinen pracovat tak, aby nezpůsobil výbuch, požár nebo aby jinak neohrozil lidské zdraví, životy spolupracovníků nebo majetek.

Manipulovat s municí mohou pouze osoby starší 18 let a musí být proškoleni a poučeni pro daný druh práce. Poučení o bezpečnostních opatřeních při manipulaci s municí je stvrzeno podpisy účastníků školení a spolu se zápisem o školení je založeno ve sběrném archu správce skladu. (Strohmandl a Cabák, 2008)

4 HISTORIE VÝSTAVBY AREÁLU MUNIČNÍCH SKLADŮ

V roce 1934 bylo rozhodnuto výnosem hlavního štábu ministerstva národní obrany (dále MNO) o výstavbě laborační stanice – Vojenské muniční továrny (dále VMT). MNO zřídilo pro výstavbu továrny stálou komisi, která měla za úkol ihned započít s přípravnými pracemi a sestavením celkového plánu v co nejkratším čase. Nejvyšší rada obrany státu na svém jednání v roce 1937 na návrh MNO určila, že výstavba VMT č. 2 v Bohuslavicích musí být jak po stavební, tak i provozní stránce na úrovni opevňovacích i jiných obranných staveb podle zákona o obraně státu pro její mimořádný význam. Muniční továrna v Bohuslavicích byla určena k výrobě dělostřelecké a ženijní munice. Byla označena jako VMT č. 2 a později byl používán název Vojenská továrna č. 2 (VT-2).

Ministerská komise vybírala předběžně z deseti určených prostorů v oblasti Valašských Klobouk, Vlachovic, Hložeckého údolí, Návojně, Smoliny, Tichova, Vrbětic, u Střelné, a dokonce u Lednického Rovného na Slovensku. Komise nakonec vybrala prostor dnešní polohy podniku. Plocha podniku představuje více než 90 ha a je postaven na katastrech obcí Bohuslavice, Divnic, Haluzic, Lipové, Vlachovic – Vrbětic a Slavičína. (Šimonů)

Obrázek 1 – Dnešní poloha areálu muničních skladů (zdroj: mapy.cz, 2022)

Komise vybírala obě staveniště najednou, jak pro muniční sklad, tak pro továrnu. Důvod, proč bylo nakonec vybráno zrovna toto místo z více zamýšlených variant je prostý. Dnešní tři údolí A, B, C (viz Obr. 2) vyhovovala jak po stránce strategické (ukrytí objektů v lesním prostoru), tak i praktické (silnice a železniční trať byly v bezprostřední blízkosti). Obojí bylo pro budoucí záměry třeba. Původní projekty uvažovaly se stavbou celkem 41 objektů. Z toho 12 objektů obslužných, 21 výrobních a 8 objektů skladišť výbušnin a rozněcovadel.

Do údolí A byl umístěn vojenský muniční sklad č. 2 ve Vlachovicích. Dnešní silnice do Bohuslavic byla jen polní cestou, z toho důvodu bylo nutné pro příjezd na staveniště továrny a dovoz stavebního materiálu vybudovat nejdříve silnici a železniční vlečku.

Dnešní areál Vlárských strojírny Slavičín byl označován jako údolí B. Musela zde být vybudována silnice a úzkorozchodná dráha navazující na nádraží, rozvodný železobetonový kanál pod silnicemi k rozvodu páry, vodovodu a elektrického kabelu. Mělo zde být 21 budov.

V údolí C byla hlavní práce vybudovat silnici mezi Slavičínem a Vlachovicemi. Nedílnou součástí byla výstavba kasáren strážního oddílu podniku.

Obrázek 2 – Vyznačená tři údolí A, B, C (zdroj: mapy.cz, 2022)

Stavba Vojenského muničního skladu č. 2 ve Vlachovicích i stavba muniční továrny v Bohuslavicích byla spojena úzkokolejnou tratí a sloužila k přepravě vyrobené munice z VTM č. 2 do muničního skladiště.

Než byla továrna řádně dostavena, přišel v roce 1938 mnichovský diktát a výroba byla zastavena. Do VTM č. 2 byla přestěhována veškerá munice z evakuované VT č. 1 z Poličky. Byly zde uskladněny stroje, munice a materiál na výrobu. MNO rozhodlo, že bývalá VT č. 1 v Poličce bude opět otevřena z důvodu nedostavěné továrny. Továrna zůstala bez majitele a hrozilo nebezpečí poškození a zcizení vybavení. Proto německá vojenská správa rozhodla, že prázdná továrna bude dána k dispozici jako pobočný závod, firmě Zbrojní a chemické závody Bojkovice.

K 1. lednu 1942 přešla správa bohuslavického závodu na DETONU. Výrobním programem byla výroba leteckých bomb a dělostřeleckých granátů. Odchodem okupantů byla zastavena výroba v Detoně a o práci přišly stovky lidí. MNO se snažilo uvést továrnu zpět do provozu, a tak roku 1946 pověřilo Zbrojovku Brno, aby část bohuslavského závodu VT č. 2 v údolí B, přebudovala pro potřeby speciální výroby. V roce 1946 byla zahájena průmyslová výroba, zpočátku pro potřeby obrany státu a později se rozšiřovala o civilní výrobu. Závod byl osamostatněn k roku 1953 s názvem Zbrojovka Slavičín. Výroba zde zanikla až v devadesátých letech v souvislosti s privatizací státních podniků. Zaměstnávala kolem 2 500 lidí. Po privatizaci se strojírenská a muniční výroba zpátky nevrátila.

Předmětem podnikání byla: výroba, skladování a znehodnocování vojenských zbraní a střeliva; výuka a výcvik ve střelbě zbraní; výzkum, vývoj a výroba výbušnin; provozování střelnic a kovoobrábění.

V současnosti areál muničních skladů nefunguje. Stalo se tak po dvou výbuších muničních skladů č. 16 a č. 12, ke kterým došlo v roce 2014. V lednu 2015 se začalo s vyskladňováním areálu a veškerá munice byla odvezena pryč. Bylo zde uskladněno 7000 tun munice, která včetně přepravního obalového materiálu představovala 10-15 tisíc tun materiálu. (Šimonů)

5 VÝBUCHY MUNIČNÍCH SKLADŮ U NÁS I V ZAHRANIČÍ

Tato kapitola popisuje podobné výbuchy muničních skladů u nás i v zahraničí, ať už se jedná o nešťastné zavinění (nedodržení podmínek při manipulaci s municí) nebo úmyslné zavinění (teroristický čin).

5.1 Tragický výbuch v muničním skladu v Hostivici

Dne 13. září 1945 v areálu prvorepublikové vojenské Zemské zbrojnice č. 1 (za okupace fungovala jako policejní muniční sklad) došlo k mohutnému výbuchu s tragickými následky. Na místě zemřelo 12 důstojníků a další 2 podleli svým zraněním v nemocnici. Nečekaný výbuch přežili pouze dva frekventanti bez trvalých následků.

Na území tehdejšího Československa se nacházelo obrovské množství munice. Jednalo se především o munici připravenou k bezprostřednímu použití, případně selhanou nebo nevybuchlou. Z tohoto důvodu bylo jedním z hlavních úkolů obnovit výcvik armádních pyrotechniků. Ti se osudného 13. září 1945 vydali do Hostivice, aby zde pokračovali v praktickém výcviku ničení munice. Podle „Posudku komise o příčinách neštěstí v Hostivici dne 13. 9. 1945“ bylo centrum výbuchu na demonstračním stolku. U něj byl krátce před výbuchem prováděn výklad o deadjustaci německé 10 kg pumy s elektrickým zapalovačem, anglické prstencové pumě a německých pancéřových pěstích nadporučíkem Vokurkou. Podle svědectví přeživších frekventantů se u demonstračního stolku nikdo nenacházel a s municí nikdo nemanipuloval. Demonstrační stůl byl explozí úplně zničen a pod ním vznikl povýbuchový kráter. Dodnes nebyla zjištěna příčina tohoto mohutného výbuchu. (Ludvík, 2019)

5.2 Výbuch RAF Fauld

Výbuch Royal Air Force (RAF) Fauld je považován za jednu z největších nejaderných výbuchů v historii a největší, ke kterému došlo na britské půdě. K výbuchu došlo 27. listopadu 1944 v podzemním muničním skladu RAF Fauld. Při tomto výbuchu zemřelo asi 70 lidí.

Skladiště obsahovalo asi 3 500 až 4 000 tun munice. Exploze vytvořila kráter hluboký asi 30 m a široký asi 300 m. Kráter je stále viditelný jižně od vesnice Fauld v Anglii. Příčina výbuchu nebyla tehdy objasněna. Vyšetřovací soud zjistil, že za explozí stojí pravděpodobně pracovník, který odstranil rozbušku z živé bomby pomocí mosazného dláta, což bylo v přímém rozporu s platnými přísnými předpisy. Oblast je dodnes uzavřena, protože

se předpokládá, že je zde stále značné množství nevybuchlé munice. (RAF Fauld, Staffordshire, England – 27 Nov 1944, © 2021)

5.3 Výbuch muničního skladu u Kalynivky na Ukrajině

V úterý 26. září roku 2017 došlo k sérii explozí v muničním skladu poblíž města Kalynivka, které se nachází asi 190 km od Kyjeva. Exploze zranila nejméně jednu osobu. Z okolních vesnic bylo evakuováno asi 30 000 lidí. Ve vojenské základně se zde skladovali dělostřelecké granáty a rakety, přibližně 40 % z této skladované munice bylo tehdy zničeno. Tato exploze je považována za sabotáž, kdy z incidentu obnovili Rusko nebo separatistické síly. Při této akci mohly být použity drony, jako při podobné akci v Balaklijainu v roce 2015, kde kolem plotů muničního skladu byl nalezen dron nesoucí zápalné zařízení. (Accident Reporting September 2017 – April 2018, © 2021)

6 PREZENTOVANÉ ZÁVĚRY VYŠETŘOVÁNÍ VÝBUCHŮ MUNIČNÍCH SKLADŮ VLACHOVICE-VRBĚTICE

České bezpečnostní složky oznámily v dubnu 2021, že mají důvodné podezření, že do výbuchu muničního areálu ve Vrběticích na Zlínsku v roce 2014 byli zapojeni příslušníci ruské tajné služby GRU (ruská vojenská zpravodajská služba). Tehdejší premiér Andrej Babiš a ministr vnitra Jan Hamáček oznámili na tiskové konferenci, že na základě důkazů získaných vyšetřováním našich bezpečnostních složek existuje důvodné podezření o zapojení důstojníků ruské GRU. Bezpečnostní složky označily za hlavní podezřelé agenty Alexandra Miškina a Anatolije Čepigu. Ředitel Národní centrály proti organizovanému zločinu Jiří Mazánek potvrdil, že tyto dvě osoby je možné spojit s událostmi kolem výbuchu ve Vrběticích. Oba muži byli také podezřelí z útoku na Sergeje Skripala, kterého se pokusili otrávit látkou novičok. (Vrbětice 2014–2021: Od výbuchů k šokujícímu odhalení, © 1997–2022; Blažek, © 1996–2022)

Jak k výbuchům došlo, není dosud známo a neví se ani to, co je způsobilo. Podle informací pracovali policisté s verzí, že exploze mohlo způsobit nějaké nášlapné zařízení nebo že mohlo jít o časovanou nálož. Nebylo ani jasné, jak se Miškin s Čepigou do areálu, kde byl jejich cílem sklad zbraní a munice firmy Imex Group, přímo dostali. Firma připouštěla, že se ve dnech před výbuchem k návštěvě skladu objednali dva cizinci – jeden s moldavským pasem a druhý s doklady Tádžikistánu. Poslali kopie pasů, ale pak do Vrbětic nedorazili. O několik dní později předseda výboru pro kontrolu Bezpečnostní informační služby (dále BIS) prozradil, že Miškin s Čepigou prokazatelně pronikli do skladu. Neupřesnil, zda šli oficiálně přes vrátnici nebo tajně, např. přes děravý plot. Jan Hamáček i Andrej Babiš naznačili, že Vrbětice neměly vůbec vybuchnout. Nebylo to podle nich v plánu ruských agentů. Údajně potřebovali zničit munici, kterou si ve skladu firmy Imex Group objednal bulharský obchodník Emilijan Gebrev. Podle informací měl tento vojenský materiál směřovat do Sýrie či na Ukrajinu, kde v obou zemích mají Rusové své strategické zájmy. Výbuch měl podle všeho nastat, až bude náklad za hranicemi. (Blažek, © 1996–2022)

Senátní výbor pro obranu a bezpečnost ukončil své vyšetřování v kauze Vrbětice. Předseda výboru Pavel Fischer předložil senátorům shrnující zprávu, kde popisuje, co se dělo v zákulisí politiky. Uvádí v ní také, že ruský útok ve Vrběticích, při kterých zahynuli dva čeští občané, byl aktem mezinárodního terorismu. Zmiňuje zde, že vláda i prezident selhali v tom, jak kauzu řešili. (Ciroková a Kroupa, © 1996–2022)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

7 KATASTRÁLNÍ ÚZEMÍ

Areál muničních skladů se rozkládá na ploše větší než 90 ha a leží v údolí mezi čtyřmi obcemi. Konkrétně se jedná o obce Vlachovice-Vrbětice, Bohuslavice nad Vlárí, Lipová a Haluzice. Všechny tyto obce se nachází ve Zlínském kraji.

Tabulka 2 – Přehled dotčených obcí a počet obyvatel v dané obci k 1. 1. 2021 dle ČSÚ (zdroj: počet obyvatel v obcích k 1. 1. 2021, 2021)

Název obce	Počet obyvatel
Vlachovice	1 466
Bohuslavice nad Vlárí	372
Lipová	363
Haluzice	86

Obec Vlachovice je z hlediska územní rozlohy a počtu obyvatel největší z dotčených obcí. Nachází se v podhorské krajině v nejsevernější části Chráněné krajinné oblasti (dále CHKO) Bílé Karpaty. Ze západu a severu ji obléhá Vizovická vrchovina. V současné době patří pod Vlachovice i do nedávné doby samostatná obec Vrbětice. Díky své poloze, charakteru krajiny a ojedinělým památkám je toto území zajímavým cílem pro turistiku nebo cykloturistiku. Obec Bohuslavice nad Vlárí se nachází ve Zlínském kraji v CHKO Bílé Karpaty. Leží v malebném údolí řeky Vlárky a nedaleko vzdáleného města Slavičín a obcí Divnice, Vlachovice-Vrbětice, Jestřabí a Popov. Lipová je malá obec ležící v CHKO Bílé Karpaty na trase Slavičín – Haluzice. Obec leží v údolí Lipovského potoka v průměrné nadmořské výšce 427 m. Obec Haluzice se rozprostírá v malebném předhůří Vizovických vrchů na trase mezi obcemi Vlachovice a Loučkou. Je to malá horská valašská obec a najdeme ji západním směrem od města Valašské Klobouky. (O naší obci, © 2022; O obci, © 2022; Historie obce, © 2022; O obci, © 2022)

8 POPIS MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ V OBCI VLACHOVICE-VRBĚTICE

V této kapitole jsou podrobně popsány výbuchy skladů, které se staly ve dnech 16. 10. 2014 a 3. 12. 2014. Informace jsou převzaty z portálu Policie České republiky (dále PČR).

8.1 Exploze skladu číslo 16 – sled událostí

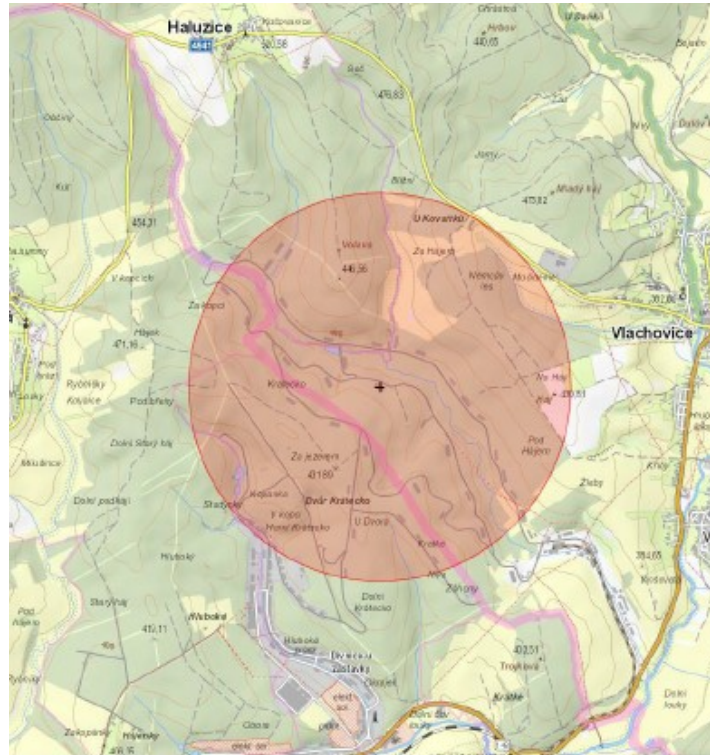
Dne 16. října 2014 přijala PČR oznámení o výbuchu a následném požáru muničního skladu ve Vrběticích. Operační důstojník na místo vyslal několik policejních hlídek. Společně s policií na místo dorazily i další složky IZS a vojenská policie. Operační důstojník Operačního a informačního střediska (OPIS) HZS Zlínského kraje vyslal na místo jednotky požární ochrany (JPO) zařazené do druhého stupně podle požárního poplachového plánu Zlínského kraje (seznam JPO a jejich dislokace naleznete v příloze I). Během dne přijeli na pomoc policisté z Brna, policejní pyrotechnici i vrtulníky. (Princ et al., 2018; Kozumplíková, 2014; Nedělníková a kolektiv, 2021)

V dopoledních hodinách se neslo obcemi několik výbuchů, z nichž ten nejsilnější vysklil okna v blízkých budovách. Policisté evakovali firmy v okolí muničního skladu a žáky spolu se zaměstnanci nedalekého středního odborného učiliště. Silná exploze zcela zničila sklad č. 16 a při výbuchu zahynuli dva zaměstnanci provozovatele skladu Imex Group. Ve skladu se nacházela vojenská munice, ve kterém bylo cca 57 tun výbušnin. Nad postiženou oblast vzlétl několikrát policejní i vojenský vrtulník a monitorovali okolí i místo požáru. Snímky pořízené z termovize poté vyhodnocovali pyrotechnici a sjednocovali další postup. (Kozumplíková, 2014; Souhrnná zpráva Ministerstva vnitra o postupu řešení mimořádné události v muničním areálu Vrbětice, 2014)

Druhý den se stále ozývaly detonace. Ráno zasedal policejní krizový štáb (dále KŠ), na kterém si policisté a hasiči ujasňovali další postupy. Byla uvařena oblast v perimetru asi 1,2 km hlídkami PČR. Byla zřízena i speciální telefonní linka pro občany, kteří byli jakýmkoliv způsobem postiženi explozí nebo chtěli sdělit informace týkající se události, popř. se v této souvislosti na cokoliv zeptat. (Kozumplíková, 2014)

Sled událostí od 18. 10. do 22. 10. 2014 – Pyrotechnici začali provádět průzkum pomocí bezpilotních prostředků (dronů). Po důkladné přípravě vyrazil do terénu konvoj, který byl složený z obrněného policejního vozidla a hasičského tanku. Průzkum trval asi 4 hodiny a byla prohledána jedna třetina všech skladů. Plán dostat se k epicentru výbuchu ani tentokrát

nevyšel, po cestě k epicentru narazili na množství munice rozházené podél budov a skladů. Nalezenou municí bylo potřeba zlikvidovat, případně zabezpečit a uložit k převozu. Snímky, které pořídil dron ukázaly, že je možné z části se vydat přímo do trosk postiženého skladu. V dalších dnech potřebovali pyrotechnici důkladně prohledat konkrétní části areálu, proto se na společném jednání zástupců zasahujících složek a starostů dotčených obcí stanovilo preventivně bezpečnostní opatření. Cílem tohoto opatření bylo vyloučit jakékoliv ohrožení obyvatelstva v následujících dvou dnech. V prvním dnu byla evakuována jihovýchodní část obce Lipová a severozápadní část obce Vlachovice a byla také uzavřena komunikace mezi Haluzicemi a Vlachovicemi. Další den byla evakuována obec Vrbětice, jihozápadní část Vlachovic a celý areál Vlárských strojíren. Evakuace pro oba dny probíhala od 7:00 – 8:00 hodin ráno a uzavření prostoru trvalo od 8:00 – 16:00 hodin. Na vyklizené objekty dohlíželi policisté po celou dobu. Při práci v areálu muničních skladů byl policisty poprvé použit pyrotechnický robot, který jel jako předvoj do postižené oblasti. Jakmile prozkoumal prostor, přítomnost a druh výbušnin, teprve poté mohli vstoupit policejní pyrotechnici ve speciálním oděvu a začít fyzicky procházet a kontrolovat prostor. (Princ et al., 2018; Kozumplíková, 2014)

Bezpečnostní okruh: 1200 m (stanoven PČR)

Počet osob: cca 50 (sčítání lidu 2011)

Měřítko: 1:20 000

Uživatel objektu: Imex Group

Obrázek 3 – Modelová situace skladu č. 16 (zdroj: anonymní)

Sled událostí od 23. 10. do 31. 10. 2014 – Na pomoc přijíždí další motorizovaná posila. Jedná se o speciální policejní vůz, který je vybavený kamerou pro denní a noční vidění. Pyrotechnici si od tohoto pomocníka slibují zjištění příčiny neustávajících explozí. PČR nadále kontroluje nebezpečný okruh v délce 1,2 km od epicentra výbuchu. Denně je na místě asi sedmdesát policistů. Pyrotechnici denně vyráží do terénu prozkoumávat přístupové cesty a okolí budov, zda nedošlo k jejich poškození neustálými explozemi. Další dopravní prostředky dostali pyrotechnici k dispozici 31. října. Kromě hasícího vyprošťovacího tanku měli k dispozici tři policejní obrněná vozidla. Před vstupem do prostoru výbuchu samozřejmě použili k průzkumu i bezpilotní prostředek, který zkoumá množství a druh rozmístěné munice. Během následujících pár dnů byly instalovány pachové zábrany kvůli zamezení pohybu zvěře. Chtěli by tak vyloučit možnost, že příčinou explozí, které se denně ozývají, je pohyb lesní zvěře. (Princ et al., 2018; Kozumplíková, 2014)

Sled událostí od 3. 11. do 8. 11. 2014 – Asi třicet vojáků ze 7. mechanizované brigády v Hranicích na Moravě se bude podílet na střežení celého areálu společně s policisty. Předseda vlády ČR Bohuslav Sobotka a policejní prezident brigádní generál Tomáš Tuhý navštívili 8. listopadu muniční sklad. Setkali se zástupci IZS a vedení Zlínského kraje, dotčených obcí a petičního výboru občanů. Policejní prezident informoval pana premiéra i zástupce státní správy a samosprávy o aktuálním stavu místa havárie a prováděných pracích. (Princ et al., 2018; Kozumplíková, 2014; Macalíková, 2014)

Sled událostí od 11. 11. do 18. 11. 2014 – Z areálu muničních skladů se stále ozývají neřízené exploze, proto pyrotechnici neustále vyrážejí do terénu, aby zkontrolovali neporušenost jednotlivých objektů. Dále vyhodnocují pořízené záznamy z kamer, které sledují procesy v epicentru. Stále nezačala sedmidenní lhůta určená pyrotechniky k tomu, aby mohli povolit odvoz munice z areálu. Pracovníci Krajské hygienické stanice provedli opětovné měření škodlivin, jež by se mohly nacházet v ovzduší. Žádné z předchozích měření nezjistilo přítomnost zdraví škodlivých látek, které by z areálu unikaly. (Princ et al., 2018; Kozumplíková, 2014)

Sled událostí od 24. 11. do 1. 12. 2014 – Dne 24. listopadu na tiskové konferenci oznámil ředitel krajského ředitelství, plk. JUDr. Jaromír Tkadleček, že policejní pyrotechnici při svých speciálních úkonech a pracích v areálu našli v blízkosti epicentra původního výbuchu ostatky dvou pohřešovaných mužů ve věku šestapadesát a devětapadesát let. Plk. JUDr. Michal Dlouhý, ředitel pyrotechnické služby, oznámil, že v areálu pracuje více pyrotechniků. V počtu sedmi mužů prozkoumávají okolí cest a skladů a nakládají

s nalezenou municí. Kvůli bezpečnosti není možné využít většího počtu specialistů. Asanaci okolí komunikací a skladů v oblasti zasažené výbuchy ukončili pyrotechnici 1. prosince. Vyčistili desítky kilometrů komunikací od munice a trosk a jejich bezprostřední okolí. Připravili prostor pro odvoz materiálu uloženého v desítkách objektů. (Princ et al., 2018; Kozumplíková, 2014)

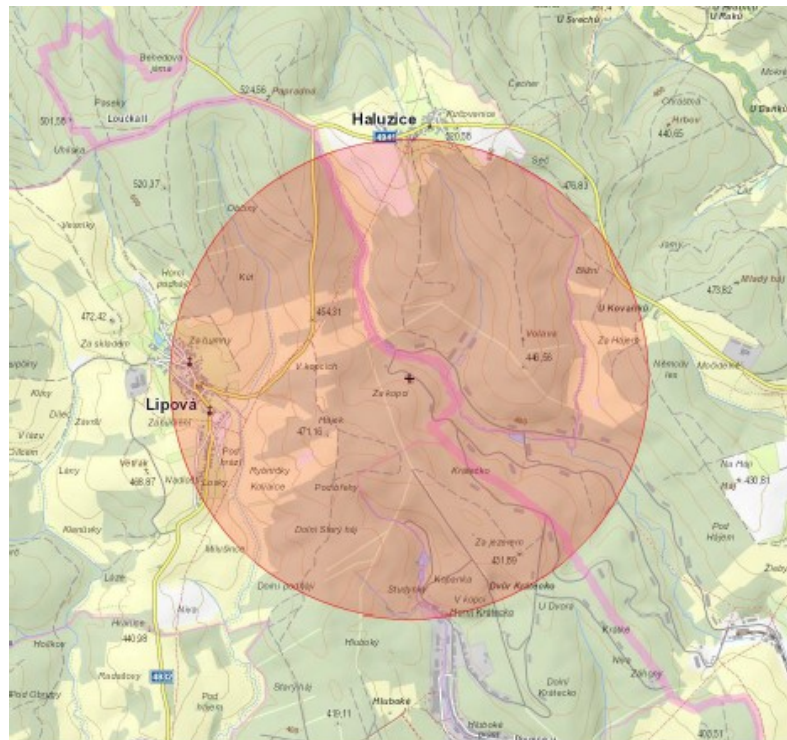
8.2 Exploze skladu číslo 12 – sled událostí

Dne 3. prosince 2014 došlo v ranních hodinách k výbuchu dalšího muničního skladu. Podle tehdejšího ministra obrany Martina Stropnického byl objekt asi 150 metrů od muničního skladu, který explodoval 16. října 2014. (Kozumplíková, 2014)

Asi od osmé hodiny ranní se z areálu muničních skladů začaly opět ozývat neřízené detonace, některé z nich byly doprovázeny černým kouřem. Jednalo se o středně silné až silné exploze. Při explozích nebyl nikdo zraněn a ani se v nebezpečném území nepohyboval žádný člen IZS. Výbuch nenastal v důsledku manipulace s výbušninami či municí ze strany pyrotechniků PČR. Z bezpečnostních důvodů byla nařízena evakuace obcí Haluzice a Lipová a také v blízkém areálu Vlárských strojíren a na Středním odborném učilišti. K monitorování nebezpečného území byl během dne nasazen vrtulník. Monitoring prováděly i vojenské drony. Vyhodnocené snímky ukázaly, že exploze vycházejí z objektu č. 12. Podle dostupného seznamu firem, které na místě skladovaly munici, bylo zjištěno, že v objektu se nacházelo 12,8 tun zalaborovaných výbušnin. Konkrétně se jednalo o dělostřelecké granáty a miny. Příčina výbuchů protazím není jasná. (Princ et al., 2018; Kozumplíková, 2014; Souhrnná zpráva Ministerstva vnitra o postupu řešení mimořádné události v muničním areálu Vrbětice, 2014)

Sled událostí od 4. 12. 2014 do 10. 12. 2014 - Evakuace skončila 5. prosince. PČR stanovila nový bezpečnostní perimetr asi 1,2km od epicentra druhého výbuchu. Vyšetřování příčin obou výbuchů si převzal Speciální vyšetřovací tým Policejního prezidia. V podvečerních hodinách pyrotechnici pokračovali v průzkumu areálu, chtěli se dostat co nejdříve k vybuchlému objektu č. 12. Při svých úkonech zjistili poškození muničního skladu č. 11. Na střeše muničního skladu byl zaklíněn nevybuchlý 40kg granát. Pyrotechnici pod vedením ředitele pyrotechnické služby vyhodnotili tuto situaci jako vysoce rizikovou pro zdraví a životy osob, kteří obývají okolní obce. Proto byla velitelem zásahu vyhlášena opětovná evakuace obcí Haluzice a Lipová. Pyrotechnikům se podařilo nevybuchlý granát

odstranit a byl uložen na bezpečném místě přímo v muničním skladu, ale v dostatečné vzdálenosti od ostatních objektů. (Princ et al., 2018; Kozumplíková, 2014)

Bezpečnostní okruh: 1500 m (stanoven PČR)
 Počet osob: cca 400 (sčítání lidu 2011)
 Měřítko: 1:20 000
 Uživateli objektu: Imex Group

Obrázek 4 – Modelová situace skladu č. 12 (zdroj: anonymní)

Kompletní ostrahu celého 14km perimetru v počtu až 180 vojáků denně převzala 15. prosince AČR. Na ostraze okruhu se podíleli i speciální policisté z krajských měst Brna, Prahy a Ostravy, a to ve dvou lokalitách. Pracovali jako zásahová skupina dvaadvacet policistů, kteří byli schopni okamžitě reagovat v případě podezření na porušení vnějšího perimetru. Všichni příslušníci IZS pracovali v rámci společného řídicího centra, koordinující policii, hasiče, záchranáře a vojáky. (Princ et al., 2018; Kozumplíková, 2014)

Sled událostí od 27. 1. 2015 do 13. 10. 2020 - 27. ledna 2015 vyrazila kolona vozidel z muničního areálu ve Vrběticích do vojenského újezdu Libavá. V kamionu se převážela munice určená k zneškodnění, ovšem schopná převozu. Zničena bude v trhací jámě v Libavé. 7. března 2015 ministr vnitra Milan Chovanec navštívil muniční zařízení ve Vrběticích společně s ministrem financí Andrejem Babišem. Chovanec bude požadovat po vládě bezmála 48 milionů korun na nutné výdaje pro hasiče a policisty.

Do 19. října 2015 bylo odvezeno více než 400 kamionů naložených municí. (Princ et al., 2018; Kozumplíková, 2015; Nováková, 2015)

Od ledna roku 2016 začali pracovníci Vojenských lesů a statků pod dohledem pyrotechniků pracovat na novém oplocení kolem areálu muničních skladů Vlachovice-Vrbětice. Do procesu střežení oblasti se denně zapojovali dvě stovky policistů a vojáků. Dne 13. října 2020 byl zásah zcela ukončen. Podle HZS ČR byl tento zásah ve Vrběticích nejdéle trvajícím zásahem u MU. Trval bez tří dnů šest let. (Princ et al., 2018; Javorková, 2020; Nedělníková a kolektiv, 2021)

9 REAKCE OBYVATELSTVA NA VÝBUCH MUNIČNÍCH SKLADŮ

V návaznosti na výbuch muničních skladů v obci Vlachovice-Vrbětice reagovali občané sepsáním petice „*za odvoz veškeré munice a nebezpečného materiálu z areálu bývalých skladů v katastru obcí Vlachovice-Vrbětice*“. Důvod, proč tato petice vznikla, byl prostý. Občané vnímali situaci jako velmi vážnou a chybělo jim řešení MU na vyšších místech. Jsou dokonce přesvědčeni, že tato petice měla významný podíl na dalších událostech, které se daly do pohybu po téměř dvou týdnech od první exploze. Petici podepsalo přes šest tisíc občanů (jedná se o podpisy osob starších osmnácti let) nejen z dotčených obcí, ale i z okolních obcí, kterých se to přímo nedotýkalo. Občané v petici uváděli, že jsou přesvědčeni, že uskladněná munice v areálu bývalých muničních skladů nepodléhala řádné kontrole, proto požadovali odvoz veškeré munice, která se v areálu nacházela. Součástí petice byly i dotazy na Bezpečnostní radu Zlínského kraje a na Ministerstvo obrany. Občané využili možnost oficiálně předat tuto petici v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, kde rovněž sledovali hlasování o tom, aby byl zařazen mimořádný bod ohledně situace ve Vrbětících. (Vlachovské listy, 2015; Spolek „za zdravé Valašsko“, 2014)

Dne 31. 10. 2014 navštívili Vlachovice tehdejší ministři Chovanec a Stropnický a také bývalý hejtman Zlínského kraje Stanislav Mišák. Jednalo se vůbec o první návštěvu hejtmana (14 dnů po explozi). Až dne 8. 11. 2014 pak navštívil Vlachovice i bývalý premiér Bohuslav Sobotka a to za účelem jednání o nastalé situaci. Občané považovali za důležité se tohoto jednání zúčastnit, tak požádali o schůzku přímo kancelář premiéra. Na jednání bylo vysvětleno, proč vznikla výše zmíněná petice a jaké byly hlavní obavy občanů. Občané byli velmi překvapeni, kolik prostoru na schůzce dostali. (Vlachovské listy, 2015)

V textu petice byla zahrnuta i společnost Bochemie, a to z několika důvodů. Společnost Bochemie se nachází na začátku muničního areálu, ale také si pronajímá objekty č. 5 a č. 6, kde uskladňuje vstupní surovinu – raketové palivo a výstupní surovinu – chloristan amonný. Sklady, které si Bochemie pronajímá, byly vzdáleny přibližně 500 m od skladu č. 16, který 16. 10. 2014 explodoval. Podle občanů nebylo v pořádku skladovat takovéto látky ve stejném areálu, kde se skladovaly letecké pumy a dělostřelecké granáty. Ohledně společnosti Bochemie bývalý ministr Milan Chovanec uvedl, že vyšetřování se bude mimo jiné zabývat i tím, jak probíhal schvalovací proces ke skladování raketového paliva ve stejném areálu, kde se nacházelo několik tisíc tun munice. (Vlachovské listy, 2015)

Dne 13. 1 2015 proběhlo veřejné jednání v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR ohledně jednotlivých bodů této petice. Schůze petičního výboru trvala téměř tři hodiny a bylo zde poukázáno na řadu nejasností okolo fungování vrbětického areálu. Iničiátoři petice, kteří se vydali přímo na toto jednání, uvedli, že nebylo zodpovězeno na řadu jejich otázek, ale jejich osobní angažovanost byla velmi pozitivně hodnocena. Na závěr tohoto jednání přijal Sněmovní petiční výbor usnesení, kde má vážné pochyby o dodržování zákonů a podzákonných norem při správě a provozování areálu muničního skladu Vrbětice, včetně povolovacích řízení. (Vlachovské listy, 2015)

Příklad uvedených dotazů v petici:

- *Jaká vojenská technika a v jakém objemu byla v areálu bývalých muničních skladů uskladněna, jakým firmám a za jakých podmínek byly objekty v areálu pronajaty, jakým způsobem byla zabezpečena a kontrolována bezpečnost areálu, jakým způsobem byli zástupci okolních obcí o povaze a objemu skladovaného materiálu vyrozuměni, jakým způsobem je provoz firmy Bochemie kontrolován, je chloristan amonný z areálu bývalých muničních skladů skutečně vyvážen, podléhá jeho přeprava kontrole atd. (Spolek „za zdravé Valašsko“, 2014)*

10 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Při zpracování tématu Reakce obyvatelstva na výbuch muničního skladu v obci Vlachovice-Vrbětice byla použita metoda dotazníkového šetření, na základě kterého byly následně vyhodnoceny získané informace.

10.1 Tvorba dotazníkového šetření

Použitý dotazník byl složen z celkem dvaceti šesti otázek. Prvních pět otázek bylo zaměřeno na získání obecných informací o respondentovi, konkrétně se jednalo o informace o jeho pohlaví, věku, dosaženého vzdělání, statusu a bydlišti. Zbýlých jednadvacet otázek už se více či méně týkalo samotné MU a jejich posloupnost v dotazníku odpovídala časovému vývoji události v obci.

Dotazník byl respondentům k dispozici od prosince 2021 až do února 2022 a to ve dvou vyhotovených formách, a sice v papírové a online formě. Pro zpracování online formy byla použita online dotazníková služba Survio (survio.com), kde jsou jednotlivé odpovědi automaticky zaznamenávány. Výsledky z papírových dotazníků byly po ukončení šetření rovněž zaneseny do online formy, čímž vznikl ucelený soubor výsledků, jenž mohl být dále zpracován a vyhodnocován.

10.2 Vyhodnocení dotazníkového šetření

Jak již bylo zmíněno, všechny odpovědi na otázky dotazníkového šetření byly zaznamenány pomocí online služby Survio a následně převedeny do programu Microsoft Excel, ve kterém byly přehledně zpracovány a vyhodnoceny pomocí příslušných tabulek a grafů.

V následujících podkapitolách jsou postupně uvedeny a následně vyhodnoceny odpovědi respondentů na položené otázky. Názvy jednotlivých podkapitol odpovídají okruhu otázek zaměřených vždy na dané téma.

10.2.1 Respondenti dotazníkového šetření

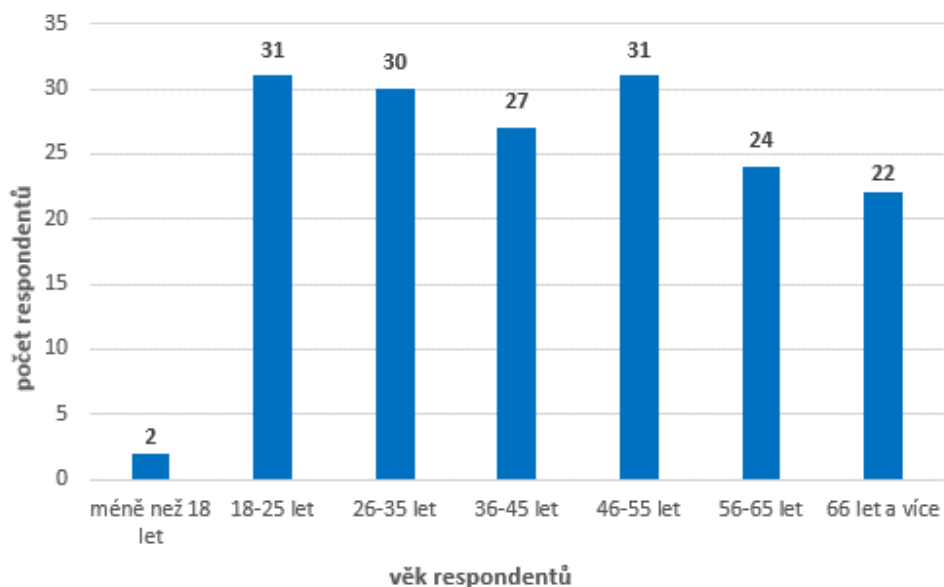
Vlastního průzkumu se zúčastnilo celkem 167 respondentů, z toho 94 respondentů vyplnilo dotazník online a 73 respondentů v papírové formě. Rozložení respondentů z hlediska pohlaví a bydliště udává následující tabulka (viz Tabulka 3).

Tabulka 3 – Počet respondentů dle bydliště a pohlaví (zdroj: vlastní zpracování)

Bydliště	Pohlaví		Celkem
	Žena	Muž	
Bohuslavice nad Vlárí	4	6	10
Haluzice	4	1	5
Lipová	7	3	10
Vlachovice	47	29	76
Vrbětice	23	7	30
Jiné bydliště	27	9	36
Celkem	112	55	167

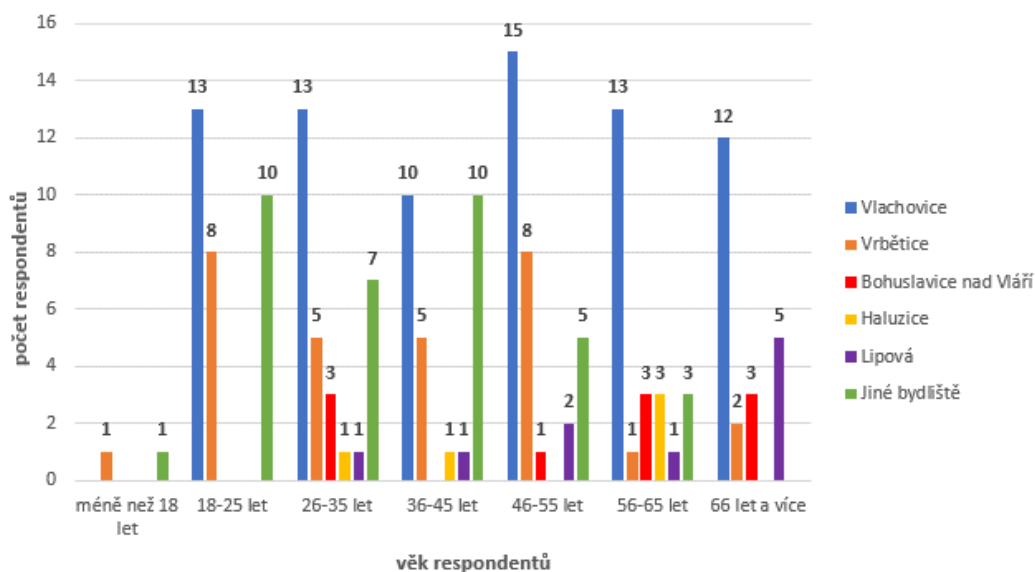
Jak již bylo uvedeno v předchozí kapitole, úvodní část dotazníku sloužila k získání základních informací o respondentech. Dotazníkové šetření bylo zaměřeno převážně na občany z nejvíce dotčených obcí Vlachovice-Vrbětice, Bohuslavice nad Vlárí, Haluzice a Lipová. Mezi odpovídajícími však figurovali také občané z dalších obcí, kterých se událost přímo nedotýkala. Konkrétně se pak jednalo o respondenty z obcí: Brumov-Bylnice, Horní Lideč, Křekov, Návojná, Nedašova Lhota, Rokytnice, Slavičín, Štítná nad Vlárí, Újezd, Valašská Senice, Valašské Klobouky, Vlachova Lhota, Vsetín, Vysoké Pole a Zlín.

Rozložení respondentů z hlediska jejich věku je pak znázorněno pomocí grafu (viz Graf 1).

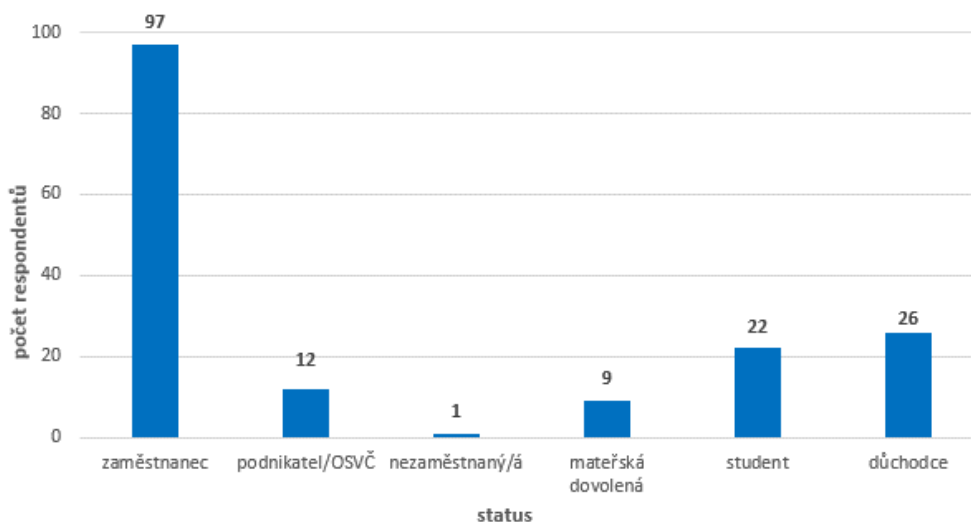
Graf 1 – Věkové rozložení respondentů (zdroj: vlastní zpracování)

Z daného grafu je patrné, že složení respondentů z hlediska věku bylo více méně rovnoměrné od mladistvých až po seniory. Věkové rozložení dle obcí udává následující graf (viz Graf 2).

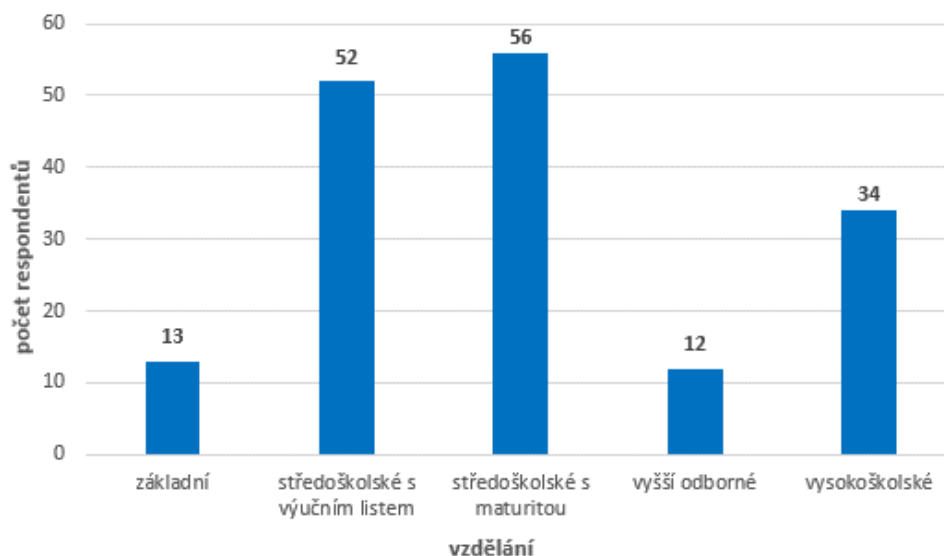

Graf 2 – Věkové rozložení respondentů dle obcí (zdroj: vlastní zpracování)

Úvodní část dotazníku uzavíraly otázky zjišťující status dotazovaného a jeho nejvyšší dosažené vzdělání. Skladbu respondentů z těchto dvou hledisek pak udávají následující dva grafy (viz Graf 3 a Graf 4).

Graf 3 – Status respondentů (zdroj: vlastní zpracování)

Graf 4 – Vzdělání respondentů (zdroj: vlastní zpracování)

Z uvedených grafů vyplývá, že převážná většina dotazovaných byly osoby pracující jako zaměstnanci, případně studenti či důchodci. Maximální dosažené vzdělání respondentů pak bylo téměř u všech středoškolské, asi u pětiny pak vysokoškolské.

10.2.2 Muniční sklad a jeho zabezpečení

Z otázek, které se již netýkaly informací o respondentovi, ale týkaly se samotné MU, byly první tři zaměřeny na muniční sklad ve Vrběticích a jeho zabezpečení. V první řadě na znalost respondentů o jeho samotné existenci, dále pak hodnocení míry jeho zabezpečení a pravděpodobnosti jeho možného výbuchu.

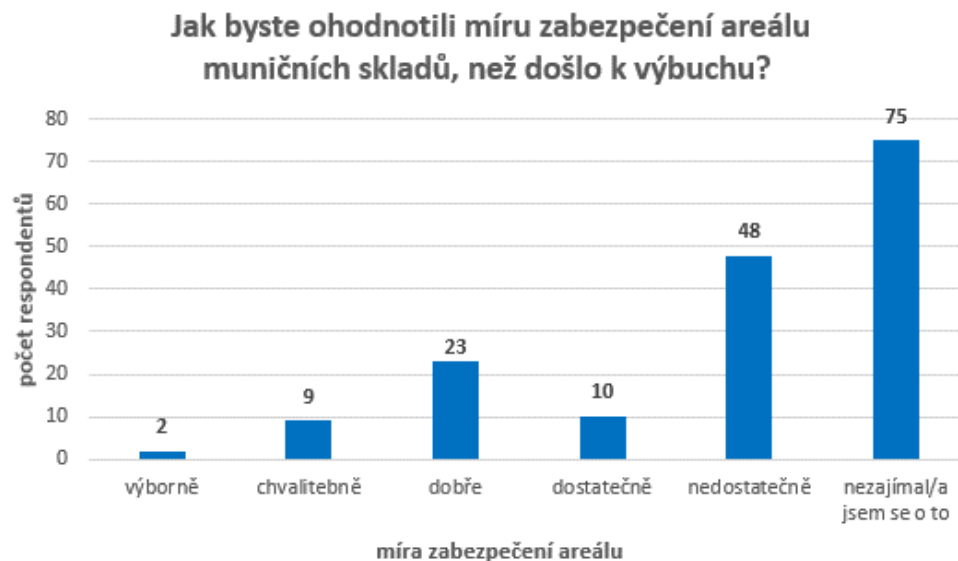
Na otázku č. 6 „Věděli jste o skladování munice ve Vrběticích než došlo k výbuchu?“ odpovědělo kladně 116 respondentů (69,5 %), zbylých 51 dotazovaných (30,5 %) o skladování nevědělo (viz Tabulka 4).

Tabulka 4 – Odpovědi na otázku č. 6 (zdroj: vlastní zpracování)

Odpověď	Četnost	
	Absolutní	Relativní
Ano	116	69,5 %
Ne	51	30,5 %

Z odpovědí na otázku č. 6 je patrné, že většina dotazovaných o skladování munice v areálu muničních skladů ve Vrběticích věděla.

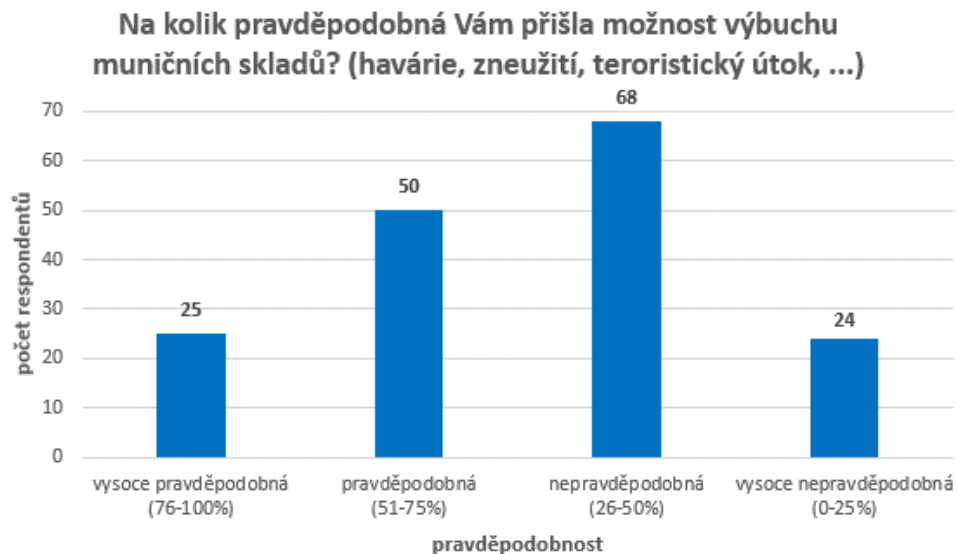
Otázka č. 7 „*Jak byste ohodnotili míru zabezpečení areálu muničních skladů, než došlo k výbuchu?*“ se týkala míry zabezpečení areálu skladů, kterou respondenti hodnotili pomocí známek jako ve škole. V případě nevědomosti nebo nezájmu pak byla k dispozici možnost „nezajímá/a jsem se o to“. Tuto variantu nakonec zvolila většina, tj. 75 respondentů. Až 48 respondentů ohodnotilo míru zabezpečení areálu jako nedostatečnou. Výsledky všech odpovědí jsou pak zobrazeny v grafu (viz Graf 5).

Graf 5 – Odpovědi na otázku č. 7 (zdroj: vlastní zpracování)

Z odpovědí na otázku č.7 vyplývá, že hodně lidí se o zabezpečení areálu nijak zvlášť nezajímalo, případně ji většinou hodnotili jako nedostatečnou. To mohu ostatně potvrdit i z vlastní zkušenosti, neboť jsem sama věděla o několika místech, kde bylo oplocení areálu poničené a umožňovalo tak snadný vstup.

Na otázku č. 8 „*Na kolik pravděpodobná Vám přišla možnost výbuchu muničních skladů?*“ odpovídali respondenti z hlediska vlastního pocitu, na kolik pravděpodobná jim přišla možnost, že by mohlo dojít k výbuchu muničních skladů (havárie, zneužití, teroristický útok apod). Až 68 respondentům přišla tato možnost jako nepravděpodobná, dalším 24 dokonce jako vysoce nepravděpodobná. Výsledky všech odpovědí jsou pak zobrazeny v grafu (viz Graf 6).

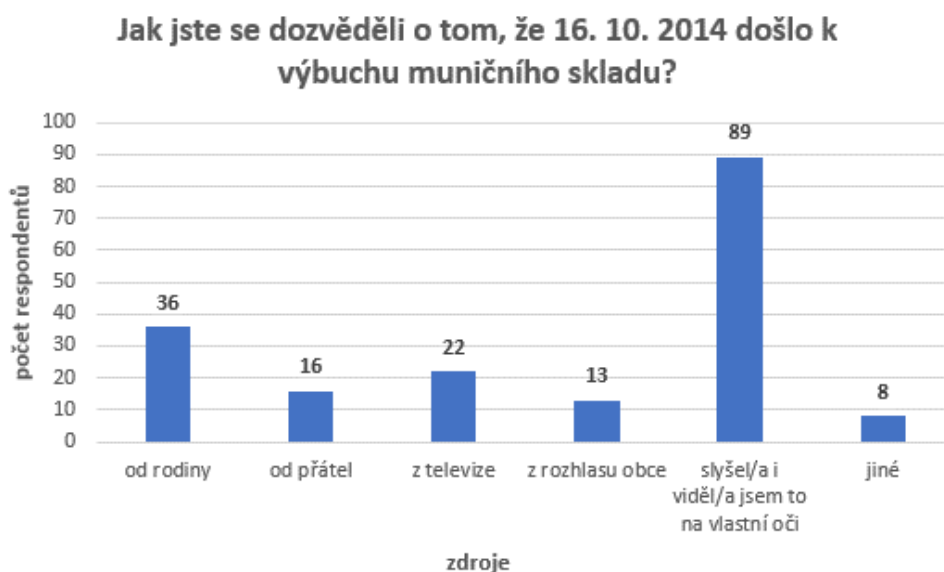
Graf 6 – Odpovědi na otázku č. 8 (zdroj: vlastní zpracování)

Z grafu vyplývá, že přibližně 55 % dotazovaných si možnost výbuchu skladu z jakéhokoliv důvodu nepřipouštěla a považovala ji za nepravděpodobnou. Naproti tomu téměř polovina respondentů (asi 45 %) viděla možnost výbuchu jako pravděpodobnou.

10.2.3 Výbuch muničního skladu a informovanost o události

Další série otázek dotazníkového šetření se týkala samotného výbuchu muničního skladu, informovanosti obyvatelstva o něm a jeho následném vyšetřování.

U otázky č. 9 „*Jak jste se dozvěděli o tom, že 16. 10. 2014 došlo k výbuchu muničního skladu?*“ mohli respondenti označovat více nabízených možností, pokud se o výbuchu dozvěděli z více zdrojů, popřípadě mohli připsat i jinou variantu, která se v nabízených odpovědích nevyskytovala. Možnosti, které byly na výběr, byly: od rodiny, od přátel, z televize, z rozhlasu obce a slyšel/a, případně viděl/a jsem to na vlastní oči. Převážná většina respondentů, přesněji 89, zvolila možnost, že výbuch slyšeli, resp. viděli na vlastní oči. Druhou nejčastější odpověď, a sice možnost, že se o výbuchu dozvěděli nějakým způsobem od rodinných příslušníků, zvolilo 36 respondentů. Četnost ostatních odpovědí už nebyla tak vysoká, jak ostatně vyplývá z následujícího grafu (viz Graf 7).

Graf 7 – Odpovědi na otázku č. 9 (zdroj: vlastní zpracování)

Z odpovědí na otázku č. 9 vyplývá, že nejvíce respondentů výbuch slyšelo, případně vidělo na vlastní oči, což však není nic překvapivého vzhledem k tomu, že se jednalo o opravdu masivní výbuch, který bylo slyšet několik kilometrů až desítek kilometrů od místa výbuchu.

Otázka č. 10 „*Cítili jste se ohroženi poté, co došlo k výbuchu?*“ byla v dotazníku zařazena za účelem zjištění, jak moc se respondenti cítili ve své obci ohroženi, poté co došlo k MU. Ze 167 odpovídajících se 83 (49,7 %) respondentů cítilo v místě svého bydliště po výbuchu nadále ohroženo a 39 (23,4 %) se cítilo spíše ohroženo (viz Tabulka 5). Jelikož se jednalo o v daném regionu vsutku výjimečnou událost, není toto zjištění nikterak překvapivé. Ze zmíněných 112 respondentů, kteří odpověděli, že se po výbuchu cítili více či méně ohroženi, pak bylo 86 žen a menšinu, konkrétně 36, tvořili muži (viz Tabulka 6). Další zaznamenané odpovědi jsou zobrazeny v již zmiňovaných tabulkách.

Tabulka 5 – Odpovědi na otázku č. 10 (zdroj: vlastní zpracování)

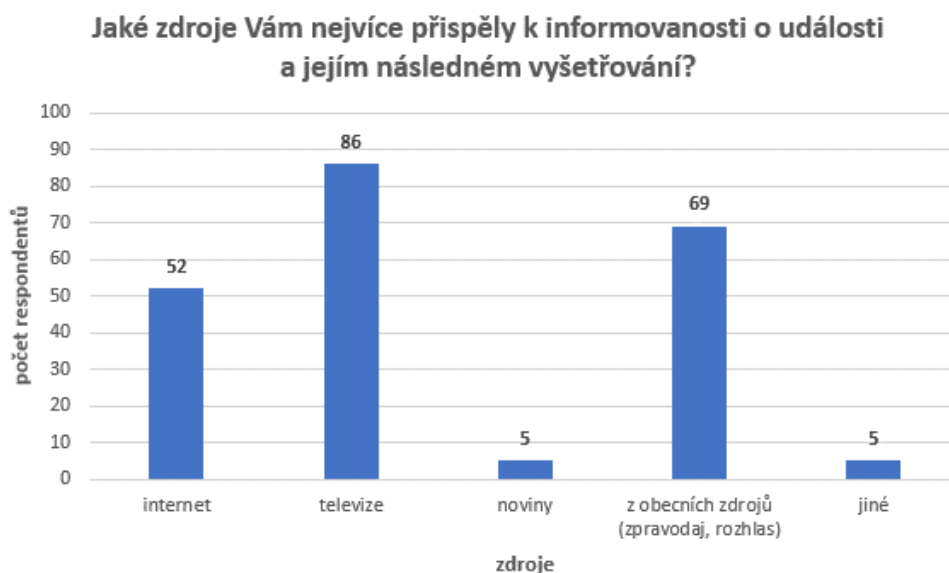
Odpovědi	Četnost	
	Absolutní	Relativní
Ano	83	49,7 %
Spíše ano	39	23,4 %
Nevnímal/a jsem to	11	6,6 %
Spíše ne	18	10,8 %
Ne	16	9,6 %

Tabulka 6 – Pocit ohroženosti z hlediska pohlaví (zdroj: vlastní zpracování)

Odpovědi	Pohlaví	
	Ženy	Muži
Ano	59	24
Spíše ano	27	12

Z odpovědí na otázku č. 10 je zřejmé, že taková událost, jakou je výbuch muničního skladu v bezprostřední blízkosti bydliště, má velký vliv na psychiku obyvatel a s ní spojený pocit vlastního bezpečí a celkovou pohodu v obci.

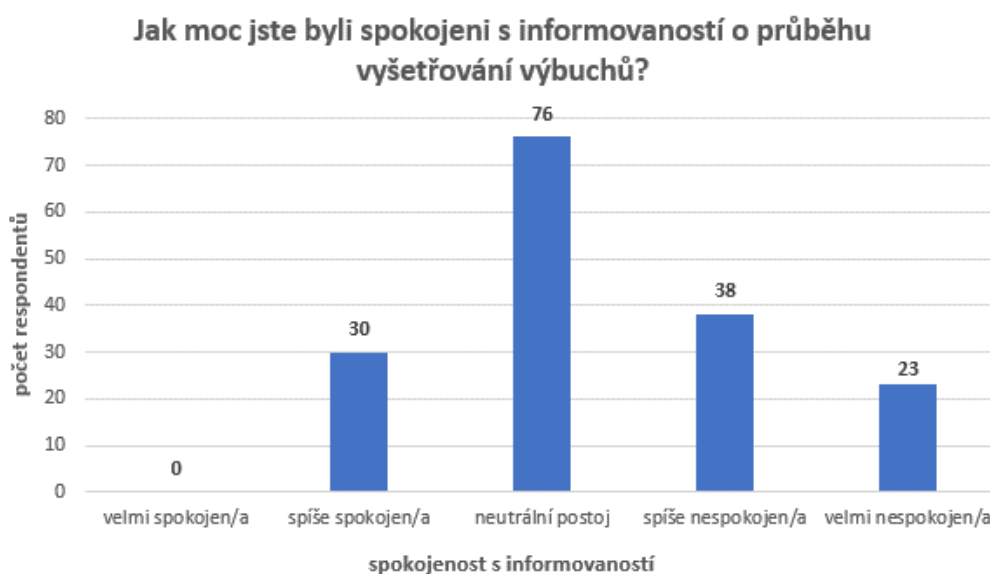
Další otázka, přesněji otázka č. 11 „*Jaké zdroje Vám nejvíce přispěly k informovanosti o události a jejím následném vyšetřování?*“, byla položena za účelem zjištění zdrojů, které nejvíce přispěly obyvatelům k jejich lepšímu obeznámení se situací z hlediska organizace, postupů a vyšetřování složek IZS a dalších příslušných orgánů. Respondenti mohli zvolit více možností zároveň, popřípadě doplnit jiný zdroj. Nejčastěji označovaným zdrojem informovanosti byla televize, kterou v odpovědích zvolilo 86 respondentů, na druhém místě skončily obecní zdroje (zpravodaj, rozhlas, ...), které označilo 69 respondentů a na třetím místě byl s 52 odpověďmi internet (viz Graf 8).

Graf 8 – Odpovědi na otázku č. 11 (zdroj: vlastní zpracování)

Z uvedeného grafu je zřejmé, že k největší informovanosti o události přispívala především televize. Avšak výraznou měrou se na ní podílely také obecní zdroje, což je dle mého názoru velké pozitivum vzhledem k fungování příslušných obecních úřadů.

Některým obyvatelům z dotčených obcí se mohla zdát situace po výbuších skladů poměrně nepřehledná a chaotická, proto následná otázka dotazníku směřovala na spokojenost obyvatel s informovaností o průběhu vyšetřování. Otázka č. 12 zněla: „*Jak moc jste byli spokojeni s informovaností o průběhu vyšetřování výbuchů?*“. Nejvíce respondentů, přesněji 76, mělo neutrální postoj. S tímto postojem pak víceméně korespondovaly i ostatní odpovědi, neboť počet spíše spokojených a nespokojených dotazovaných byl podobný (viz Graf 9).

Graf 9 – Odpovědi na otázku č. 12 (zdroj: vlastní zpracování)

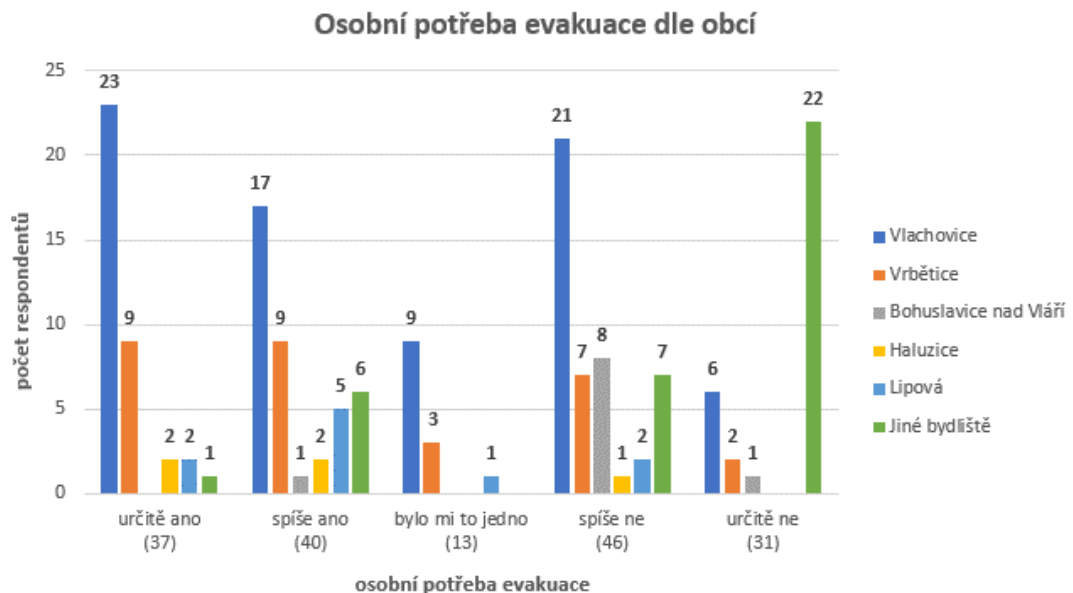
Z vyhodnocení odpovědí na otázku č. 12 je patrné, že převážná většina měla k této otázce neutrální postoj. Za povšimnutí však stojí, že se našlo poměrně dost takových, kteří byli s informovaností velmi nespokojeni a naopak nikdo, kdo by byl vyloženě spokojen. To je výsledek, který je pro příslušné orgány jistě k zamyšlení.

10.2.4 Evakuace

Další část otázek dotazníku byla zaměřena na problematiku evakuace, konkrétně na osobní potřebu evakuace, znalost postupu při nařízené evakuaci (např. co má obsahovat evakuační zavazadlo, zásady pro opuštění domu atd.), způsob evakuace respondentů a v neposlední řadě na spokojenost s průběhem evakuace.

Otázka č. 13 „*Cítili jste po výbuších osobní potřebu evakuace?*“ byla zaměřena na to, zda se respondenti cítili po výbuších muničních skladů natolik ohroženi, že cítili potřebu evakuovat se ze svého bydliště. Pocit nutnosti evakuace cítilo 77 respondentů (možnosti

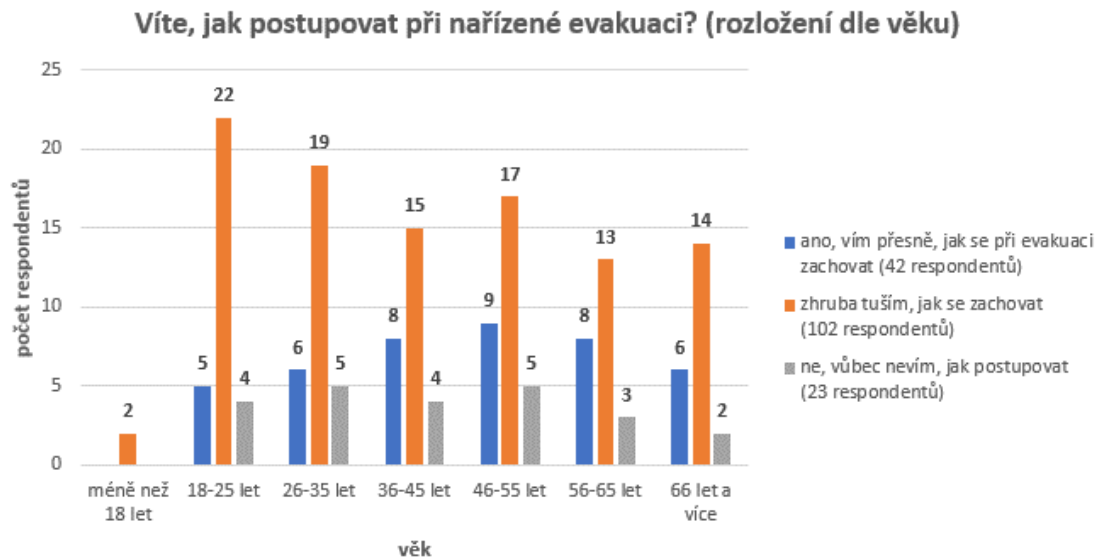
určitě ano a spíše ano), zároveň však stejný počet dotazovaných, taktéž 77 respondentů, kteří označili možnosti určitě ne či spíše ne, evakuaci nevyžadovalo. Zbylým 13 respondentům to bylo dle jejich odpovědí jedno. Vzhledem k těmto výsledkům jsou v následujícím grafu znázorněny odpovědi respondentů detailněji, a to dle jejich bydliště (viz Graf 10).

Graf 10 – Odpovědi na otázku č. 13 (zdroj: vlastní zpracování)

Výsledky získané sestavením uvedeného grafu nepřinesly nic překvapivého, neboť je z nich jasně patrné, že čím blíže k muničním skladům se obec nebo daná část obce nacházela, tím více cítili respondenti potřebu evakuace.

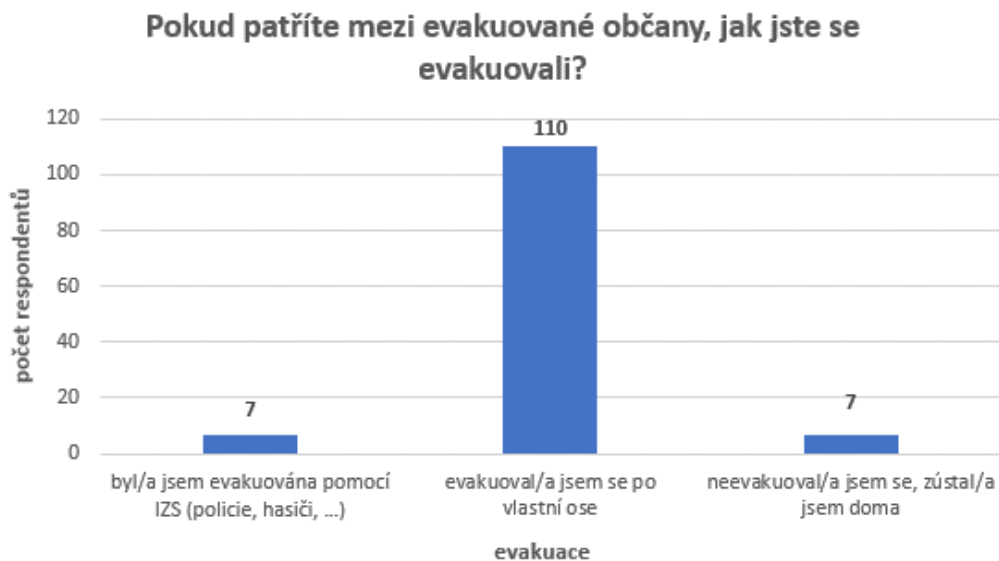
Otázka č. 14 „Víte, jak postupovat při nařízené evakuaci? (zásady pro opuštění domu, obsahu evakuačního zavazadla, evakuace zvířat, ...)“ měla za úkol zjistit, jak velké mají dotazující povědomí o tom, jak se správně chovat při evakuaci. To zahrnuje například znalost zásad pro opuštění domu, co vše by mělo obsahovat evakuační zavazadlo nebo, co dělat v případě, že máme doma zvířata. Výsledky šetření byly v tomto směru poměrně pozitivní, neboť více než jedna čtvrtina respondentů (přesněji 42) odpověděla, že přesně ví, jak se v takovém případě zachovat. Navíc dalších 102 respondentů, což je přes 61 % o evakuačním postupu alespoň zhruba něco tuší. Pouze 23 dotazovaných nevědělo, jak při případné evakuaci postupovat. V grafu č. 11 jsou uvedené výsledky zobrazeny s ohledem na věk dotazovaných.

Graf 11 – Odpovědi na otázku č. 14 (zdroj: vlastní zpracování)

Z uvedeného grafu je zřejmé, že věk respondentů neměl na rozložení odpovědí zásadní vliv. Povědomí občanů o tom, jak se zachovat při evakuaci není špatné, přesto si myslím, že by informovanost obyvatelstva o zásadách evakuace měla být určitě vyšší, než jak vyplynulo z dotazníkového šetření, a to alespoň v místech, kde hrozí nějaká podobná MU.

Otázka č. 15 „*Pokud patříte mezi evakuované občany, jak jste se evakovali?*“ byla směřována čistě na evakuované občany a jejím cílem bylo zjistit, jakým způsobem se respondenti evakovali z ohrožené oblasti. V úvahu pak připadaly v podstatě tři možnosti, a sice evakuace po vlastní ose, organizovaně pomocí dopravních prostředků, které zajistili orgány zabezpečující evakuaci, nebo nesouhlas s evakuací a setrvání v místě bydliště. Drtivá většina dotazovaných, přesněji 110 respondentů (tj. přes 88 %) zvolila možnost evakuace po vlastní ose. Pouze 7 respondentů využilo nabízených služeb orgánů, které evakuaci zajišťují a až 7 odpovídajících se dokonce rozhodlo neevakuovat (viz Graf 12).

Graf 12 – Odpovědi na otázku č. 15 (zdroj: vlastní zpracování)

Z odpovědí na otázku č. 15 je patrné, že nejvíce dotazovaných se při evakuaci spoléhalo sami na sebe a evakuovali se ať už svépomocí, za pomoci rodinných příslušníků nebo přátel. Občané, kteří se rozhodli neevakuovat, pak pravděpodobně pochází z odlehlejších částí obcí, kde nehrozilo tak velké nebezpečí.

Otázka č. 16 „Byli jste spokojeni s průběhem evakuace?“ byla doplňující k předchozí otázce a měla za úkol posoudit spokojenost evakuovaných respondentů s celkovou organizací nařízené evakuace. Odpovědi jsou zaznamenány v následujícím grafu (viz Graf 13).

Graf 13 – Odpovědi na otázku č. 16 (zdroj: vlastní zpracování)

Z uvedeného grafu je patrné, že většina dotazovaných (přes 68 %) byla s celkovým průběhem evakuace spokojena, naopak pouze něco přes 9 % respondentů mělo k evakuaci nějaké výhrady. Lze tak usoudit, že příslušné orgány zajišťující evakuaci odvedly dobrou práci.

10.2.5 Odškodnění

Dne 1. ledna 2022 nabyl účinnosti zákon č. 324/2021 Sb. o jednorázovém odškodnění subjektů dotčených mimořádnou událostí v areálu muničních skladů Vlachovice-Vrbětice. Cílem tohoto zákona je zmírnit újmy, které utrpěly dotčené obce a jejich obyvatelé v souvislosti s MU. Zásah složek IZS, který na území dotčených obcí probíhal, byl realizován s cílem odstranit munici, avšak s přihlédnutím ke skutečnosti, že zásah IZS trval docela dlouhou dobu a působil negativně na běžný život místních obyvatel, je prostřednictvím tohoto zákona dotčeným obcím a jejich obyvatelům přiznáno mimořádné jednorázové odškodnění. Přiznání jednorázového odškodnění je podmíněno přihlášením k trvalému pobytu v obci v rozhodném období, které zákon stanovil od 16. října 2014 do 13. října 2020. Písemnou žádost o odškodnění je možné podat u Ministerstva vnitra ode dne účinnosti zákona, tedy od 1. ledna 2022 do 30. června 2022. (Jednorázové odškodnění Vrbětice, 2021)

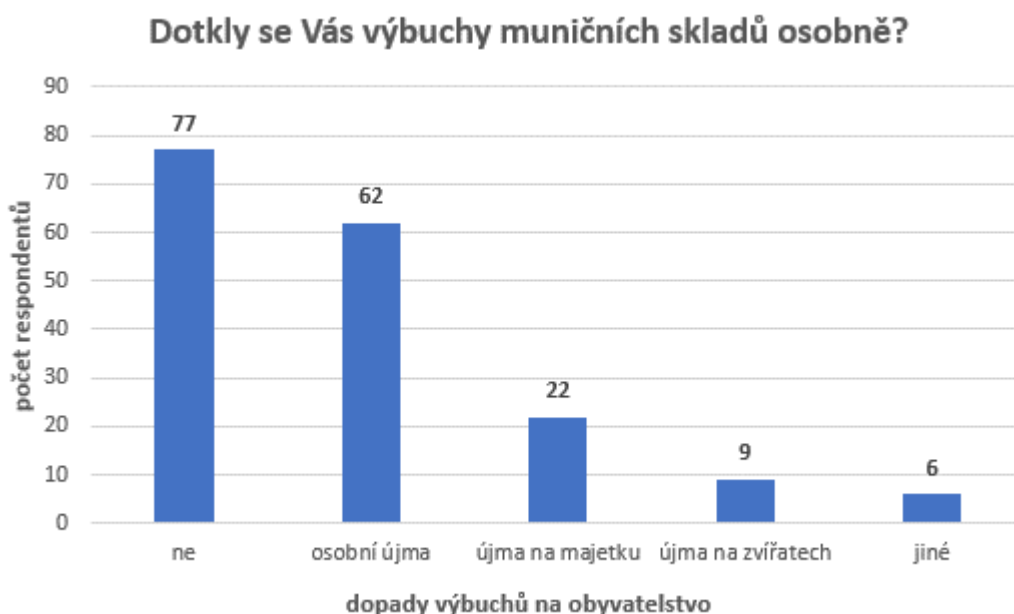
Obce, jejich obyvatelé i Zlínský kraj si mezi sebe rozdělí téměř 700 milionů korun. O náhradu škody mohou žádat obce: Vlachovice-Vrbětice, Haluzice, Lipová, Bohuslavice nad Vlárí a Slavičín. Tyto obce dostanou zhruba 309,5 milionů korun, jejichž konkrétní přerozdělení je uvedeno v tabulce (viz Tabulka 7). Zlínský kraj obdrží jednorázové odškodnění ve výši 59 milionů korun a mezi obyvatele by stát mohl rozdělit necelých 300 milionů korun. (Zákon č. 324/2021 Sb., o jednorázovém odškodnění subjektů dotčených mimořádnou událostí v areálu muničních skladů Vlachovice-Vrbětice)

Tabulka 7 – Odškodnění za výbuchy ve Vrbětících (zdroj: zákon č. 324/2021 Sb.)

Obec	Částka v Kč
Bohuslavice nad Vlárí	36 568 000 Kč
Haluzice	15 976 000 Kč
Lipová	36 064 000 Kč
Slavičín	104 290 000 Kč
Vlachovice	116 560 000 Kč

Na problematiku odškodnění byla zaměřena také další série otázek dotazníkového šetření, konkrétně pak na to, zda o odškodnění budou respondenti v případě nároku žádat, jestli byli s výší odškodného, kterou nakonec stanovila vláda ČR spokojeni, a v neposlední řadě, zda považovali celkový přístup státu v této otázce za odpovídající.

Osobní dopad výbuchů muničních skladů na občany ověřovala otázka č. 17 „*Dotkly se Vás výbuchy muničních skladů osobně?*“. Respondenti mohli v této otázce označit více možností, konkrétně zda utrpěli nějakou osobní újmu, újmu na majetku či na zvířatech, případně mohli doplnit i vlastní odpověď. Jelikož se sklady nenacházely v bezprostřední blízkosti obydlených částí obcí, není překvapením, že až 77 respondentů žádnou újmu neutrpělo. Na druhou stranu celých 62 respondentů v dotazníku označilo, že osobní újmu utrpělo, čímž však byla myšlena především újma psychická. V menší míře pak nastala nějaká škoda na majetku (22 respondentů) či na zvířatech (9 respondentů). Všechny odpovědi jsou pak zaneseny do následujícího grafu (viz Graf 14).

Graf 14 – Odpovědi na otázku č. 17 (zdroj: vlastní zpracování)

Z odpovědí na otázku č. 17 je tedy zřejmé, že výbuchy naštěstí nezpůsobily u občanů žádné fyzické újmy, na druhou stranu negativně zapůsobily především na jejich psychiku. To je vzhledem k tomu, co se stalo poměrně logické a dokládá to i jedna z odpovědí, kterou jeden z dotazovaných doplnil o větu: „*Cítil jsem narušený pocit bezpečí a celkový pocit pohody v obci a okolí*“.

Následující tři otázky v dotazníku už se týkaly samotného odškodnění. Otázka č. 18 „*Budete od ledna roku 2022 žádat o odškodnění?*“ zjišťovala, kolik z dotazovaných respondentů si o náhradu škody zažádá. Z řešení vyplynulo, že celé tři čtvrtiny respondentů, přesněji 125, si o jednorázové odškodnění zažádá určitě, 7 respondentů ještě není zcela rozmyšleno a 30 respondentů nemá na odškodnění nárok, neboť nesplňuje podmínku trvalého bydliště v odškodňované obci. Pro lepší interpretaci výsledků nebyl tentokrát vytvořen celkový graf, ale byl zpracován graf detailnější, který zobrazuje odpovědi respondentů s ohledem na místo jejich trvalého bydliště (viz Graf 15).

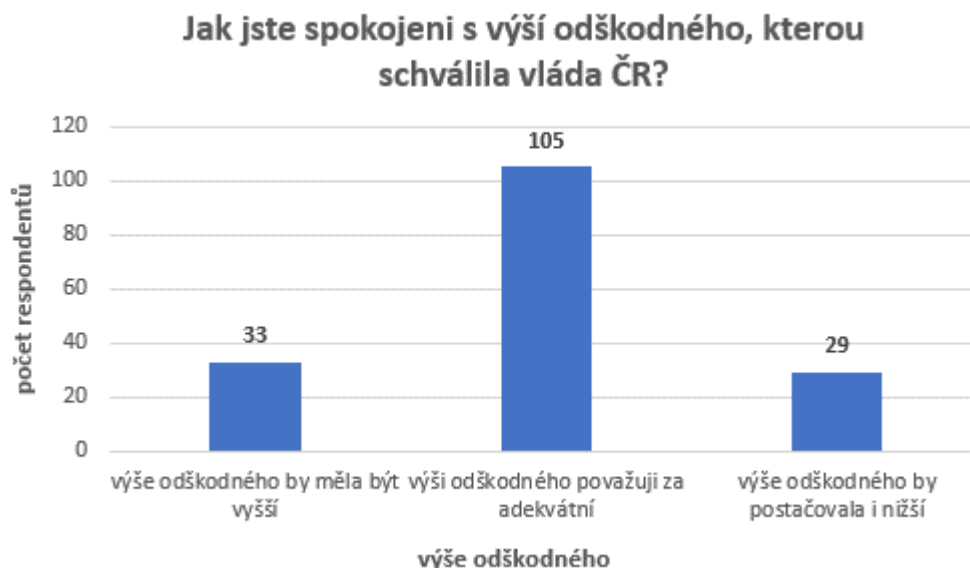

Graf 15 – Odpovědi na otázku č. 18 (zdroj: vlastní zpracování)

Graf č. 15 jednoznačně ukazuje, že občané, kteří mají na odškodnění ze zákona nárok, tj. respondenti z obcí Vlachovice, Vrbětice, Haluzice, Bohuslavice nad Vláří a Lipová, si o toto odškodnění až na výjimky určitě zažádají. Naopak respondenti, kteří pocházejí ze vzdálenějších obcí a na odškodnění tak nárok nemají, si o něj logicky ani žádat nebudou.

Jak již bylo zmíněno v úvodu této kapitoly, celková státem přidělená částka 309, 5 milionu, která přísluší pěti obcím Bohuslavice nad Vláří, Haluzice, Lipová, Slavičín a Vlachovice, je mezi ně určitým způsobem rozdělena (viz Tabulka 7) a slouží jednotlivým obcím jako územně samosprávným celkům. Dalších téměř 300 milionů korun by pak stát mohl rozdělit mezi jednotlivé obyvatele těchto obcí formou jednorázového odškodnění. Otázkou č. 19 „*Jak jste spokojeni s výší odškodného, kterou schválila vláda ČR?*“ byli respondenti vyzváni k tomu, aby zhodnotili, zda měla být částka schváleného odškodného ještě vyšší

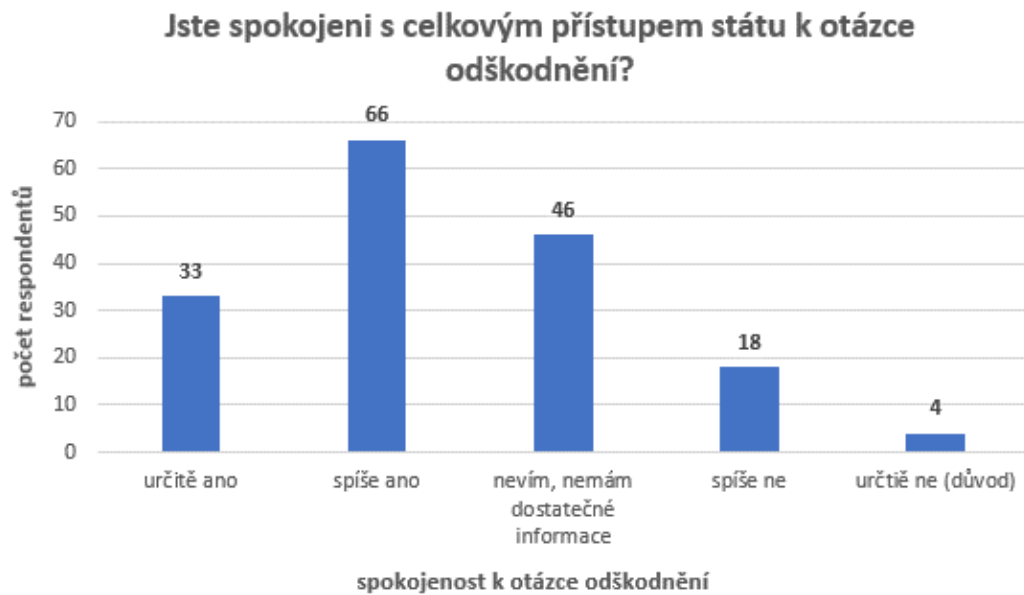
či naopak nižší anebo byla dle jejich názoru adekvátní. Téměř dvěma třetinám respondentů, přesněji 105, přišla výše odškodného jako adekvátní, 33 respondentů si myslí, že odškodnění by mělo být vyšší a 29 respondentů by se spokojilo i s nižší částkou (viz Graf 16).

Graf 16 – Odpovědi na otázku č. 19 (zdroj: vlastní zpracování)

Z grafu č. 16 je zřejmé, že většina respondentů považuje státem určenou výši odškodného za adekvátní. Podstatně menší počet lidí by pak uspokojila i nižší částka a zhruba stejný počet lidí naopak částka vyšší. Podle doplňujících reakcí respondentů k této otázce však mělo být jiným způsobem řešeno především přerozdělení státem vyčleněných peněz mezi jednotlivé obce a jejich občany. Například pro občany z obcí Haluzice a Lipová to bylo kvůli dopravním omezením, kdy místo 2 km objížděli někdy i denně 22km trasu, jak finančně, tak časově velmi náročné. S tímto názorem, že je výše odškodného adekvátní, však měla být jinak rozdělena mezi jednotlivé obce, souhlasím i já.

Kapitolu o odškodnění uzavírala otázka č. 20 „*Jste spokojeni s celkovým přístupem státu k otázce odškodnění?*“, která navazovala na předchozí otázky a zjišťovala, zda byli respondenti spokojeni s celkovým přístupem státu k záležitosti odškodnění, ať už z hlediska doby trvání jeho schvalovacího procesu, výše odškodného, metodiky jeho rozdělování apod. Téměř 60 % odpovídajících bylo s postojem státu k tomuto tématu spokojeno (možnosti určitě ano a spíše ano). Více než čtvrtina respondentů (46 odpovídajících) zvolila možnost nevím, neboť se o danou tematiku buď nezajímali, nebo k ní neměli dostatečné informace. Zbylé výsledky jsou zobrazeny v následujícím grafu (viz Graf 17).

Graf 17 – Odpovědi na otázku č. 20 (zdroj: vlastní zpracování)

Z uvedeného grafu vyplývá, že pokud se respondenti o danou problematiku zajímali a měli k ní dostatečné informace, pak u nich převládala spokojenost s přístupem státu k otázce odškodnění. I když 22 respondentů tak úplně spokojeno nebylo, neboť zvolilo možnost spíše ne, či dokonce určitě ne. Možnost určitě ne byla většinou doplněna i o důvod. Respondenti, kteří si tuto možnost vybrali, například uváděli, že přístup státu k této otázce byl příliš zdouhavý nebo se jim nezamlouvala metodika, podle níž bylo odškodnění mezi jednotlivé obce rozdělováno.

10.2.6 Likvidační práce a jejich informovanost

Likvidace následků explozí muničního skladu ve Vrběticích trvala bez jednoho dne šest let, a proto byla další sada otázek v dotazníku zaměřena právě na tuto oblast. Konkrétně to byly otázky zaměřené na četnost informování o průběhu likvidačních prací, jakým způsobem byly tyto informace občanům předávány nebo zda připadala délka trvání likvidačních a asanačních (obnovovacích) prací respondentům adekvátní.

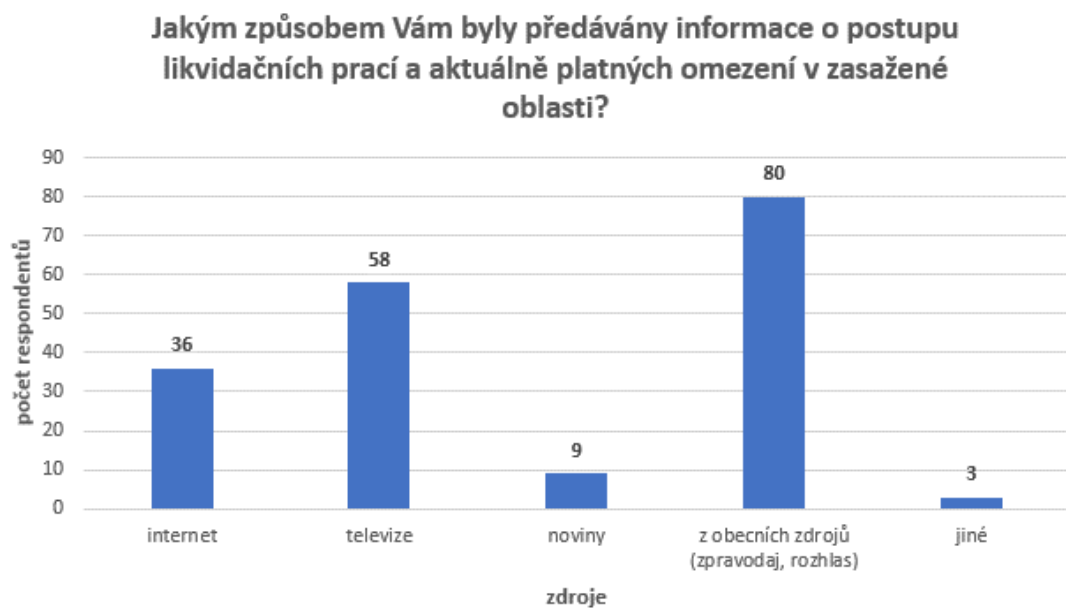
Otázka č. 21 „*Jak často jste byli informováni o průběhu likvidačních prací a omezeních platicích v zasažené oblasti?*“ byla směřována pouze na obyvatele z dotčených obcí. Celkem 53 respondentů (tj. přes 40 %) označilo možnost, že jim byly informace předávány pouze občas a dalších 31 (tj. téměř 24 %) si dokonce myslí, že byli informováni pouze zřídka. Na druhou stranu 37 respondentům (cca 28 %) přišla informovanost o prováděné likvidaci a omezeních s ní spojenými poměrně pravidelná (viz Graf 18).

Graf 18 – Odpovědi na otázku č. 21 (zdroj: vlastní zpracování)

Z uvedeného grafu vyplývá, že četnost informování občanů o průběhu likvidačních prací a dalších údajích s těmito pracemi souvisejícími nebyla dle mého názoru dostatečná, neboť přes 70 % respondentů označilo, že byli informováni pouze občas, či dokonce ještě méně. Jelikož s prováděním likvidačních a asanačních prací souvisela celá řada různých omezení, měla by být informovanost občanů v tomto směru určitě dostatečná a pravidelná.

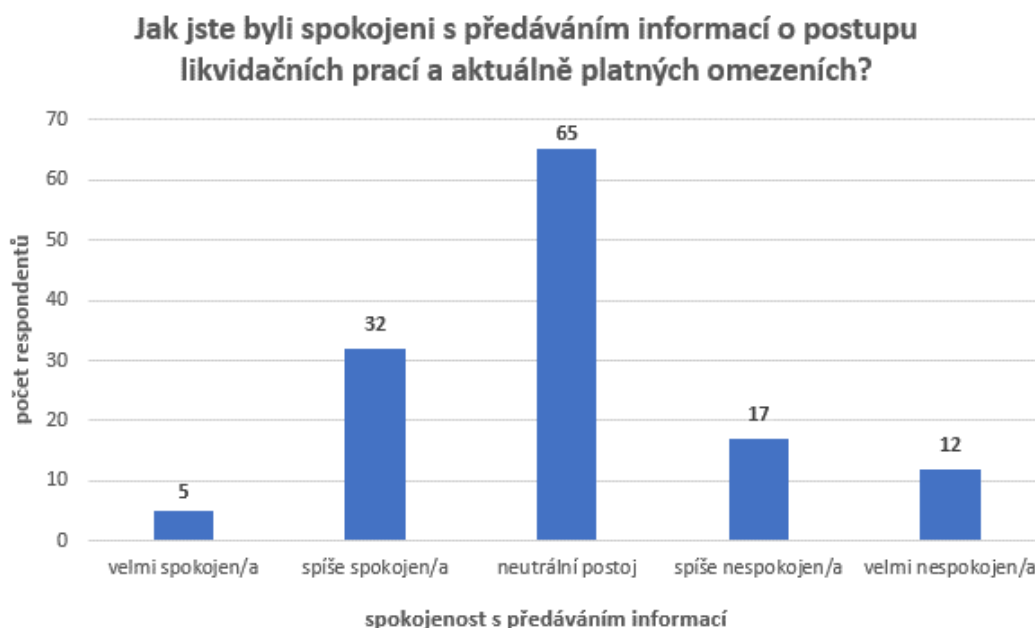
Otázka č. 22 „*Jakým způsobem Vám byly předávány informace o postupu likvidačních prací a aktuálně platných omezení v zasažené oblasti?*“ byla položena za účelem zjištění informačních zdrojů, které nejvíce přispívaly obyvatelům k jejich lepšímu obeznámení o postupu likvidačních prací a omezeních, které z nich vyplývaly a v zasažené oblasti v danou dobu platily. Respondenti mohli v tomto případě zvolit více možností zároveň, popřípadě doplnit i jiný než v odpovědích nabízený zdroj. Nejčastějším zdrojem informovanosti byly obecní zdroje (zpravodaj, rozhlas, ...), které v odpovědích zvolilo 80 respondentů, na druhém místě skončila televize, kterou označilo 58 respondentů a na třetím místě byl s 36 odpověďmi internet (viz Graf 19).

Graf 19 – Odpovědi na otázku č. 22 (zdroj: vlastní zpracování)

Z odpovědí na otázku č. 22 je zřejmé, že k největší informovanosti o likvidačních pracích a omezeních, které platily v ohrožené oblasti, přispívaly především obecní zdroje, což je dle mého názoru rozhodně chvályhodné a svědčí to dobře odvedené práci orgánů, které toto měly v jednotlivých postižených obcích na starost. Poměrně výraznou měrou se pak na informovanosti občanů o dané problematice podílela také televize, případně internet.

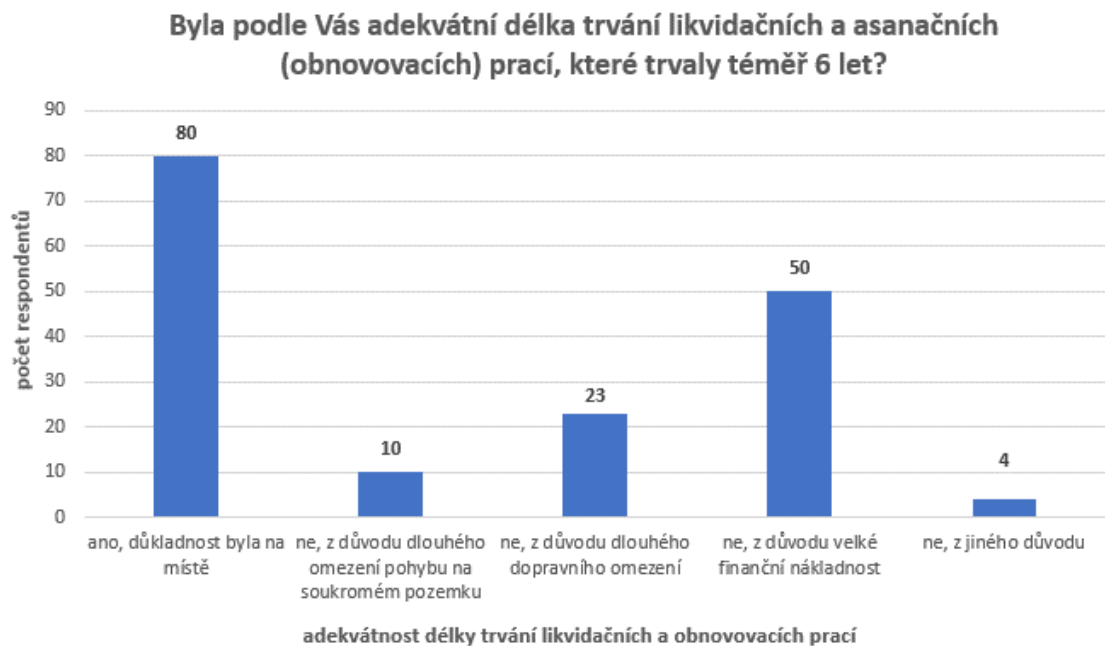
Další otázka směřující na obyvatele z dotčených obcí byla otázka č. 23 „*Jak jste byli spokojeni s předáváním informací o postupu likvidačních prací a aktuálně platných omezeních?*“. Tato otázka se zabývala určením míry spokojenosti občanů s předáváním informací o postupech likvidačních prací a tehdejších platných omezeních. Asi polovina respondentů (přesněji 65) měla k této otázce neutrální postoj a neměla zapotřebí se k ní nějakým způsobem detailněji vyjadřovat. Zbylí respondenti se pak v názoru na spokojenost ohledně řešeného tématu rozdělili v podstatě rovnoměrně, kdy jich bylo 37 více či méně spokojeno a 29 naopak nespokojeno (viz Graf 20).

Graf 20 – Odpovědi na otázku č. 23 (zdroj: vlastní zpracování)

Graf č. 20 názorně ukazuje, že téměř 50 % odpovídajících mělo neutrální postoj ohledně spokojenosti s předáváním informací o postupu likvidačních prací a dřívějších platných omezeních, což sice není negativní, ale na druhou stranu ani nijak zvlášť pozitivní. Celková kvalita informovanosti občanů v dané problematice by měla být v takových případech jako je výbuch muničního skladu určitě vyšší.

Otázka č. 24 „Byla podle Vás adekvátní délka trvání likvidačních a asanačních (obnovovacích) prací, které trvaly téměř 6 let?“ byla zaměřena na to, jaký měli respondenti názor na délku trvání likvidačních a obnovovacích prací, které trvaly bez mála šest let, jak už bylo nicméně zmíněno v úvodu této podkapitoly. Skoro polovina dotazovaných (80 respondentů) považovala tuto dobu za adekvátní a důkladnost v dané situaci tak pro ně byla na prvním místě. Naproti tomu druhá polovina respondentů s délkou trvání likvidačních prací spokojena nebyla, a to z různých důvodů (viz Graf 21), především však kvůli velké finanční nákladnosti (50 odpovídajících).

Graf 21 – Odpovědi na otázku č. 24 (zdroj: vlastní zpracování)

Z grafu č. 21 je zřejmé to, co už bylo zmíněno výše, a sice že zhruba polovina respondentů neměla s délkou doby trvání likvidačních prací po MU žádný problém a preferovali, aby vše proběhlo hlavně pečlivě, tak jak je to v dané situaci i dle mého názoru správné. Z grafu lze však také vyčíst, že převážné většině z těch, kterým přišla délka trvání likvidace následků výbuchů příliš dlouhá, se to nelíbilo především kvůli finanční nákladnosti. A to nejenom z důvodu dlouhodobého a tím pádem i drahého financování příslušných orgánů zajišťujících likvidační práce (finanční zatížení státu), ale také z důvodu dalších extra nákladů pro ně samé (finanční zatížení občanů), například náklady na cestování po objízdných trasách kvůli dlouhotrvajícím dopravním omezením.

10.2.7 Závěrečné otázky dotazníkového šetření

Na závěr dotazníkového šetření byly položeny dvě otázky z mé zvědavosti. Jednalo se o dotaz na možné znovuoobnovení provozu muničních skladů v areálu ve Vrbeticích a také na názor občanů na prezentované závěry vyšetřování výbuchů.

Předposlední otázkou č. 25 „*Jste pro obnovení provozu muničních skladů?*“ bylo zjišťováno, zda by občané souhlasili se znovuootevřením muničních skladů v původním stavu, zda by byli pro opětovné otevření pouze za podmínky jejich lepšího zabezpečení anebo by s obnovením provozu skladů nesouhlasili. Až 97 respondentů (tj. téměř 60 %) s obnovením provozu skladů nesouhlasilo a pouze 32 (tj. téměř 54 %) respondentů bylo pro

obnovení, ovšem pouze pod podmínkou lepšího zabezpečení skladů. Téměř stejnému počtu respondentů, přesněji 33 (tj. přes 55 %) to pak bylo jedno (viz Graf 22).

Graf 22 – Odpovědi na otázku č. 25 (zdroj: vlastní zpracování)

Z grafu č. 22 je na první pohled patrné, že většina respondentů s obnovením muničních skladů nesouhlasí. To však bylo s ohledem na to, co se stalo, poměrně očekávané. Nutno podotknout, že se našlo i dost respondentů, kteří by s obnovením provozu souhlasili, ale pouze v případě, že by byl areál lépe zabezpečený, než tomu bylo před explozí skladů.

V dubnu roku 2021 oznámily české bezpečnostní složky, že mají důvodné podezření, že do výbuchu muničního skladu v areálu ve Vrbětčích byli zapojeni příslušníci ruské tajné služby GRU. Poslední otázka dotazníkového šetření se tak zabývala názorem dotazovaných právě na tyto prezentované závěry vyšetřování a zněla: „*Jaký je Váš pohled na prezentované závěry vyšetřování, že do výbuchů muničních skladů byli zapleteni dva ruští agenti GRU?*“ Výsledky odpovědí na tuto otázku jsou pak zobrazeny v následující tabulce (viz Tabulka 8).

Tabulka 8 – Pravděpodobnost zapojení agentů GRU do výbuchu muničního skladu dle názoru respondentů (zdroj: vlastní zpracování)

Odpovědi	Četnost respondentů	
	Absolutní	Relativní
1 – velmi nepravděpodobné	30	18 %
2 - nepravděpodobné	17	10,2 %
3 – neutrální postoj	58	34,7 %
4 – pravděpodobné	25	15 %
5 – velmi pravděpodobné	37	22,2 %

Je třeba zmínit, že uvedené závěry o zapojení ruských agentů GRU do výbuchů muničních skladů jsou stále pouze na úrovni podezření a nejsou dosud nijak oficiálně potvrzené. Proto byla tato otázka umístěna na závěr dotazníku především ze zvědavosti, jak se k tomuto tématu občané z dotčených obcí vyjádří. Z uvedené tabulky vyplývá, že asi třetina respondentů (přesněji 58) zohlednila právě tu skutečnost, že se stále jedná spíše o dohady než o ověřené informace a k uvedeným závěrům vyšetřování se tak stavila neutrálně. Ostatní odpovědi jsou pak rozděleny v podstatě rovnoměrně, kdy další přibližně třetina dotazovaných považuje zmíněné podezření za pravděpodobné a zhruba třetina naopak za nepravděpodobné. Zda se toto podezření nakonec potvrdí nebo vyvrátí, snad ukáže až další vyšetřování.

11 DISKUZE

Interpretace výsledků jednotlivých otázek dotazníkového šetření byly rozebrány v přechozí kapitole, tato část práce je pak zaměřena na jejich shrnutí a podrobnější rozbor pouze těch nejzajímavějších reakcí respondentů.

Hned z první otázky vyšlo najevo, že se průzkumu zúčastnilo 167 respondentů, z toho 112 žen a 55 mužů, celkem ze 20 obcí. Stěžejní otázky pak byly směřovány především na obyvatele z přímo dotčených obcí.

O názoru respondentů z hlediska zabezpečení areálu vypovídaly nejlépe odpovědi na otázku č. 7, ve které většina z těch, kteří se k této otázce vyjádřili, hodnotila míru zabezpečení areálu jako nedostatečnou, k čemuž se ostatně mohu připojit i já ze své vlastní zkušenosti. V případech, kdy je areál muničních skladů v bezprostřední blízkosti zalidněné oblasti, jako je tomu i v případě areálu ve Vrběticích, by měla být míra jeho zabezpečení na nejvyšší úrovni. A to jak jeho vnější ochrana (oplocení), tak i samotné zabezpečení jednotlivých skladů. Oplocení areálu bylo narušeno na mnoha místech, což bylo způsobeno např. těžbou dřeva v jeho blízkém okolí nebo vandalismem. Řešením by mohlo být např. dvojitě oplocení s žiletkovým drátem, kamerový systém snímající jednotlivé sklady, popřípadě pravidelné použití psovodů pro kontrolu jak obvodu, tak jednotlivých skladů uvnitř areálu.

Co se týče otázky na informovanost o proběhlé mimořádné události a dalších okolnostech s ní spojených, tak z otázky č. 11 vyplynulo, že k ní největší měrou přispívala televize. To není nic překvapivého, neboť se jednalo o tak mimořádnou událost, že byla vždy na prvním místě ve všech zpravodajských relacích. Nutno však podotknout, že druhým nejčastějším zdrojem informovanosti byly respondenty označovány obecní zdroje, což je podle mého názoru velké pozitivum a dobrá vizitka pro příslušné obecní úřady. Co se však týče četnosti a kvality přinášených informací, s tím už dle odpovědí respondenti rozhodně tak spokojeni nebyli. V případech jako byl tento, by měli příslušné orgány zafungovat mnohem lépe, se situací se co nejrychleji a detailně seznámit a vyhnout se tak tomu, aby situace pro občany působila nepřehledně či chaoticky. Nedostatečná či nedokonalá krizová komunikace má totiž výrazný vliv na mysl a psychiku obyvatel z dotčených obcí. V tomto případě by například bylo vhodné, aby se tehdejší premiér B. Sobotka, ministr vnitra M. Chovanec a ministr obrany M. Stropnický přijeli ze situací ve Vrběticích seznámit dříve. Ministři se dostavili až po čtrnácti dnech a premiér dokonce až po třech týdnech. Od takto vysoce postavených osob by místní občané jistě uvítali

rychlejší reakci, která by je do jisté míry částečně uklidnila. Z hlediska kvalitnější informovanosti by bylo jedním z řešení například pravidelné tiskové konference či besedy s místními obyvateli.

Prověření znalosti postupu při nařízené evakuaci a jejich zásad (zásady pro opuštění domu, obsah evakuačního zavazadla, evakuace zvířat apod.) zkoumala u respondentů otázka č. 14. Z jejich výsledků vyplynulo, že povědomí občanů o tom, jak se zachovat při evakuaci není špatné, neboť více než polovina dotazovaných odpověděla, že má o zmíněných zásadách alespoň nějaké tušení. Přesto si myslím, že informovanost obyvatelstva o zásadách evakuace alespoň v oblastech, kde je zvýšené riziko výskytu podobné mimořádné události, by měla být určitě vyšší, než tomu vyplynulo z dotazníkového šetření. Z detailnějšího rozboru odpovědí na zmíněnou otázku pak vyšlo najevo, že věk respondentů neměl na rozložení odpovědí zásadní vliv a zvýšení informovanosti obyvatelstva o zásadách evakuace by se tak mělo týkat všech věkových kategorií. Možných řešení je pak jistě celá řada. Pro střední generaci by mohl být souhrn zásad o evakuaci uveden na stránkách každé obce, povědomí o evakuaci pro mladší generace by se mohla zvýšit např. větší informovaností ve školách a pro starší generace např. formou letáků, besed či uvedením zmíněných informací v obecních zpravodajích.

Velkým tématem mezi obyvateli postižených obcí byla otázka státem schváleného finančního odškodnění. V dotazníkovém šetření se řešila jednak otázka výše odškodnění a také spokojenost občanů s celkovým přístupem státu k této problematice. Ukázalo se, že výši odškodného považovala drtivá většina dotazovaných za adekvátní. Co se však občanům už tak nelíbilo, bylo přerozdělení peněz státem, a to jak mezi jednotlivé obce, tak mezi jejich obyvatele. Částka 309,5 milionu korun, jež byla státem přidělena postiženým obcím, byla podle reakcí obyvatel mezi tyto obce rozdělena ne příliš spravedlivě. Např. obce Slavičín a Bohuslavice nad Vlárí, které se nachází mnohem dál od výbuchů muničních skladů než obce Haluzice, Lipová či Vlachovice-Vrbětice, měly dle dotazovaných dostat rozhodně méně peněz. Vzdálenost od výbuchů a s ní spojená míra rizika nebezpečí by tak měla hrát při přerozdělování financí větší roli. Při rozdělování odškodnění mezi jednotlivé obyvatele z dotčených obcí pak měl být kladen větší důraz na to, jak moc je ovlivňovaly omezení související s danou situací. Např. pro občany z obcí Haluzic a Lipové by měla být přidělena částka vyšší, a to z hlediska dlouhého dopravního omezení na trase, kterou denně využívali při cestě např. do zaměstnání, kdy místo 2 km byli nuceni jezdit až 22km, což pro ně bylo náročné jak finančně, tak i časově. Spokojenost občanů

s celkovým přístupem státu k otázce odškodnění pak byla hodnocena vesměs kladně. Kromě zmiňovaného přerozdělování peněz vadilo některým respondentům, že proces schvalování slíbeného odškodnění byl příliš zdlouhavý. Řešením těchto nespokojeností mohla být rychlejší a intenzivnější reakce příslušných orgánů zabývajících se danou problematikou odškodnění, a především lépe stanovená kritéria jeho rozdělování.

Co se týká likvidační prací a informovaností o nich a o omezeních s nimi souvisejícími, bylo toto hodnoceno respondenty spíše jako nedostatečné. Jak již bylo uvedeno v předchozích kapitolách, likvidační práce trvaly téměř šest let. To většině dotazovaných nevadilo, naopak považovalo jejich důkladnost za přirozenou a správnou. Na druhou stranu je třeba si uvědomit, že s těmito pracemi souvisela celá řada různých omezení, která ve zmíněné délce trvání již měla na život občanů dotčených obcí poměrně zásadní vliv. Proto si myslím, že informovanost občanů mohla být v tomto směru rozhodně pravidelnější.

Na kvalitu a pravidelnost předávání informací občanům v případě jakékoliv mimořádné události, která bezprostředně ohrožuje či jinak omezuje život a zdraví obyvatel, majetek či životní prostředí, by měl být kladen velký důraz, neboť nejistota a chaos v opačném případě působí zásadním negativním způsobem.

ZÁVĚR

I přes řadu pravidel, zásad a právních norem, které stanovují podmínky skladování munice a výbušnin v České republice, se v této oblasti nedá možná havárie nikdy zcela vyloučit. V minulosti již nastaly případy, kdy došlo k výbuchu muničních skladů ať už na základně nesprávného zacházení s municí (nedodržení podmínek při manipulaci s municí či výbušninami) nebo kvůli různým útokům na podobné objekty (teroristický útok, válka). Jedním z těchto případů pak byla i mimořádná událost v obci Vlachovice-Vrbětice v roce 2014, a to výbuch zdejších muničních skladů. Vyšetřování příčin této události není dosud stále uzavřené. Jedním z prezentovaných závěrů Vlády ČR je i možné podezření, že tento výbuch lze považovat za teroristický čin, čímž by byla narušena jedna z nejzákladnějších a nejdůležitějších složek státu – jeho bezpečnost. Ať už se toto podezření potvrdí nebo se ukáže, že se jednalo o nešťastnou havárii, myslím si, že pravidla pro skladování munice a výbušnin by se měla nadále zdokonalovat a zpříšňovat, ale především by se mělo více dbát na jejich důsledné dodržování.

Cílem této bakalářské práce bylo na základě dotazníkového šetření zjistit a vyhodnotit reakci obyvatelstva na různé oblasti týkající se výbuchu muničních skladů v obci Vlachovice-Vrbětice a případně navrhnout řešení vedoucí k větší spokojenosti obyvatel v jednotlivých oblastech.

Z provedeného průzkumu vyplývá, že mimořádná událost měla značný vliv na obyvatelé z dotčených i okolních obcí z hlediska pocitu jejich bezpečnosti a celkové pohody v obci. Více než polovina odpovídajících se po výbuchu muničního skladu cítila méně bezpečně, než tomu bylo před výbuchem. To se podařilo alespoň částečně vyřešit tím, že byla veškerá munice z vrbětického areálu odvezena hned, jak to jenom bylo možné. Reakce respondentů na zabezpečení areálu muničních skladů však byla poměrně překvapující, neboť bylo většinou považováno za nedostatečné. K předcházení podobným událostem by zajisté přispělo kvalitní a důkladné zabezpečení areálů a také jejich častější kontroly odpovědnými orgány. Z dalších reakcí respondentů vyplynulo, že nebyli zcela spokojeni s informovaností o průběhu vyšetřování události a také o průběhu likvidačních a obnovovacích prací příslušnými orgány a složkami. V souvislosti s těmito výsledky průzkumu bylo navrhováno zlepšit a zintenzivnit komunikaci mezi příslušnými orgány a občany a tím přispět k jejich lepší informovanosti v daných oblastech. Také s přístupem státu v otázce rozdělování schváleného odškodnění mezi jednotlivé obce a občany rozhodně nepanovala spokojenost. Příslušné orgány zajišťující rozdělování odškodnění, by se měly s danou problematikou

detailněji seznámit a lépe tak stanovit kritéria, podle kterých by bylo odškodnění rozděleno. Znovuobnovení provozu muničních skladů podle většiny reakcí respondentů nepřipadalo v úvahu. O dalším způsobu využití by tak mohly příslušné obce, pod které areál muničních skladů dle katastru spadá, zauvažovat například formou referenda. Na prezentované závěry vyšetřování o možném teroristickém činu reagovali respondenti spíše neutrálně, což odpovídá zatím nepříliš kvalitní informovanosti obyvatel v této oblasti a potřebě jejího důkladného prošetření.

Důsledné vyšetření celé mimořádné události s jediným cílem, a sice zjištěním pravé příčiny proč k ní došlo, je dle mého názoru rozhodně nezbytné a potřebné i s ohledem na to, aby se podobným událostem dalo v budoucnu pokud možno předejít.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Accident Reporting September 2017 – April 2018, © 2021. *Munitions Safety Information Analysis Center* [online]. Belgie: Munitions Safety Information Analysis Center [cit. 2022-04-08]. Dostupné z: <https://www.msiac.nato.int/news/accident-reporting-september-2017-april-2018>

ANTUŠÁK, Emil a Josef VILÁŠEK, 2016. *Základy teorie krizového managementu*. Praha: Univerzita Karlova v Praze: nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-3443-2.

BLAŽEK, Vojtěch, © 1996–2022. Vrbětice přehledně: Jaké jsou důkazy proti Rusům? A co se ví o výbuchu? *Seznam Zprávy* [online]. Praha: Seznam.cz [cit. 2022-04-08]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/vrbetice-prehledne-jake-jsou-dukazy-proti-rusum-a-co-se-vi-o-vybuchu-151419>

CIROKOVÁ, Kristina a Janek KROUPA, © 1996–2022. Senátoři uzavírají Vrbětice. Vláda a prezident dali Rusům čas, píše předseda. *Seznam Zprávy* [online]. Praha: Seznam.cz [cit. 2022-04-08]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauzy-senatori-uzaviraji-vrbetice-vlada-a-prezident-dali-rusum-cas-pise-predseda-186171>

ČESKÁ REPUBLIKA, 2017. *Narizení vlády č. 217/2017 Sb.: Narizení vlády o požadavcích na zabezpečení zbraní, střeliva, černého loveckého prachu, bezdýmného prachu a zápalek a o muničním skladišti*. In: . Praha: AION CS, ročník 2017, 80/2017, číslo 217. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2017-217>

ČESKÁ REPUBLIKA, 2008. *Vyhláška Ministerstva vnitra č. 23/2008 Sb.: Vyhláška o technických podmínkách požární ochrany staveb*. In: . Praha: AION CS, ročník 2008, 10/2008, číslo 23. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-23>

ČESKÁ REPUBLIKA, 1999. *Vyhláška Ministerstva vnitra č. 202/1999 Sb.: Vyhláška Ministerstva vnitra, kterou se stanoví technické podmínky požárních dveří, kouřotěsných dveří a kouřotěsných požárních dveří*. In: . Praha: AION CS, ročník 1999, 69/1999, číslo 202. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-202>

ČESKÁ REPUBLIKA, 2001. *Vyhláška Ministerstva vnitra č. 246/2001 Sb.: Vyhláška Ministerstva vnitra o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci)*. In: . Praha: AION CS, ročník 2001, 95/2001, číslo 246. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-246>

ČESKÁ REPUBLIKA, 1988. *Vyhláška č. 72/1988 Sb.: Vyhláška Českého báňského úřadu o výbušninách.* In: . Praha: AION CS, ročník 1988, 14/1988, číslo 72. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1988-72>

ČESKÁ REPUBLIKA, 1995. *Vyhláška č. 99/1995 Sb.: Vyhláška Českého báňského úřadu o skladování výbušnin.* In: . Praha: AION CS, ročník 1995, 23/1995, číslo 99. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-99>

ČESKÁ REPUBLIKA, 1994. *Vyhláška č. 102/1994 Sb.: Vyhláška Českého báňského úřadu, kterou se stanoví požadavky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu v objektech určených pro výrobu a zpracování výbušnin.* In: . Praha: AION CS, ročník 1994, 33/1994, číslo 102. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1994-102>

ČESKÁ REPUBLIKA, 2017. *Vyhláška č. 221/2017 Sb.: Vyhláška o provedení některých ustanovení zákona o zbraních.* In: . Praha: AION CS, ročník 2017, 80/2017, číslo 221. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2017-221>

ČESKÁ REPUBLIKA, 1992. *Vyhláška č. 327/1992 Sb.: Vyhláška Českého báňského úřadu, kterou se stanoví požadavky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu při výrobě a zpracování výbušnin a o odborné způsobilosti pracovníků pro tuto činnost.* In: . Praha: AION CS, ročník 1992, 66/1992, číslo 327. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-327>

ČESKÁ REPUBLIKA, 2002. *Vyhláška č. 369/2002 Sb.: Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu, kterou se stanoví postup Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva při zařazování typu zbraně nebo střeliva do kategorie.* In: . Praha: AION CS, ročník 2002, 130/2002, číslo 369. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-369>

ČESKÁ REPUBLIKA, 2002. *Vyhláška č. 493/2002 Sb.: Vyhláška o posuzování zdravotní způsobilosti k vydání nebo platnosti zbrojního průkazu a o obsahu lékárničky první pomoci provozovatele střelnice.* In: . Praha: AION CS, ročník 2002, 172/2002, číslo 493. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-493>

ČESKÁ REPUBLIKA, 1988. *Zákon č. 61/1988 Sb.: Zákon České národní rady o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě.* In: . Praha: AION CS, ročník 1988, 10/1998, číslo 61. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1988-61>

ČESKÁ REPUBLIKA, 2002. *Zákon č. 119/2002 Sb.: Zákon o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních)*. In: . Praha: AION CS, ročník 2002, 52/2002, číslo 119. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-119>

ČESKÁ REPUBLIKA, 1985. *Zákon č. 133/1985 Sb.: Zákon České národní rady o požární ochraně*. In: . Praha: AION CS, ročník 1985, 34/1985, číslo 133. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133>

ČESKÁ REPUBLIKA, 2000. *Zákon č. 156/2000 Sb.: Zákon o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů*. In: . Praha: AION CS, ročník 2000, 49/2000, číslo 156. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-156>

ČESKÁ REPUBLIKA, 2006. *Zákon č. 183/2006 Sb.: Zákon o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)*. In: . Praha: AION CS, ročník 2006, 63/2006, číslo 183. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-183>

ČESKÁ REPUBLIKA, 2015. *Zákon č. 206/2015 Sb.: Zákon o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi a o změně některých zákonů (zákon o pyrotechnice)*. In: . Praha: AION CS, ročník 2015, 84/2015, číslo 206. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-206>

ČESKÁ REPUBLIKA, 2000. *Zákon č. 309/2000 Sb.: Zákon o obranné standardizaci, katalogizaci a státním ověřování jakosti výrobků a služeb určených k zajištění obrany státu a o změně živnostenského zákona*. In: . Praha: AION CS, ročník 2000, 85/2000, číslo 309. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-309>

ČESKÁ REPUBLIKA, 2016. *Zákon č. 451/2016 Sb.: Zákon, kterým se mění zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 83/2013 Sb., o označování a sledovatelnosti výbušnin pro civilní použití*. In: . Praha: AION CS, ročník 2016, 183/2016, číslo 451. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-451>

ČESKÁ REPUBLIKA, 2021. *Zákon č. 324/2021 Sb.: Zákon o jednorázovém odškodnění subjektů dotčených mimořádnou událostí v areálu muničních skladů Vlachovice-Vrbětice a o změně některých zákonů*. In: . Praha: AION CS, ročník 2021, 143/2021, číslo 324. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-324>

Evakuační zavazadlo, 2022. *Záchranný kruh* [online]. Karlovy Vary: Smartware [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.zachranny-kruh.cz/mimoradne-udalosti/obecne-informace/evakuacni-zavazadlo.html>

Historie obce, © 2022. *Obec Lipová* [online]. Lipová [cit. 2022-04-08]. Dostupné z: <https://www.lipova-obec.cz/historie-obce>

JAVORKOVÁ, mjr. Mgr. Lenka, 2020. Dnes skončil po šesti letech zásah ve Vrbeticích. *Policie České republiky* [online]. Zlín: Policie ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/dnes-skoncil-po-sesti-letech-zasah-ve-vrbeticich.aspx>

Jednorázové odškodnění Vrbětice, 2021. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha: © Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/jednorazove-odskodneni-vrbetice.aspx>

Jednotky PO, © 2021. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. Praha: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/jednotky-po-961839.aspx>

Kategorie jednotek PO, © 2021. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. Praha: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/menu-jednotky-pozarni-ochrany-jednotky-pozarni-ochrany-jednotky-po.aspx?q=Y2hudW09NA%3D%3D>

KOZUMPLÍKOVÁ, nrap. Monika, 2014. Výbuch munice ve skladu ve Vrbeticích. *Policie České republiky* [online]. Zlín: Policie ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/archiv-zpravodajstvi-uo-zlin-2015-01-vybuch-munice-ve-skladu-ve-vrbeticich.aspx>

KOZUMPLÍKOVÁ, nrap. Monika, 2014. Výbuch munice ve skladu ve Vrbeticích, 2. den. *Policie České republiky* [online]. Zlín: Policie ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/archiv-zpravodajstvi-uo-zlin-2015-02-vybuch-munice-ve-skladu-ve-vrbeticich-2-den.aspx>

KOZUMPLÍKOVÁ, nrap. Monika, 2014. Výbuch munice ve skladu ve Vrběticích, 3. den ráno. *Policie České republiky* [online]. Zlín: Policie ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/archiv-zpravodajstvi-uo-zlin-2015-03-vybuch-munice-ve-skladu-ve-vrbeticich-3-den-rano.aspx>

KOZUMPLÍKOVÁ, nrap. Monika, 2014. Výbuch munice ve skladu ve Vrběticích, 3. den večer. *Policie České republiky* [online]. Zlín: Policie ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/archiv-zpravodajstvi-uo-zlin-2015-04-vybuch-munice-ve-skladu-ve-vrbeticich-3-den-vecer.aspx>

KOZUMPLÍKOVÁ, nrap. Monika, 2014. Výbuch munice ve skladu ve Vrběticích, 4. den. *Policie České republiky* [online]. Zlín: Policie ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/archiv-zpravodajstvi-uo-zlin-2015-05-vybuch-munice-ve-skladu-ve-vrbeticich-4-den.aspx>

KOZUMPLÍKOVÁ, nrap. Monika, 2014. Výbuch munice ve skladu ve Vrběticích, 5. den. *Policie České republiky* [online]. Zlín: Policie ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/archiv-zpravodajstvi-uo-zlin-2015-06-vybuch-munice-ve-skladu-ve-vrbeticich-5-den.aspx>

KOZUMPLÍKOVÁ, nrap. Monika, 2014. Výbuch munice ve skladu ve Vrběticích, 7. den. *Policie České republiky* [online]. Zlín: Policie ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/archiv-zpravodajstvi-uo-zlin-2015-07-vybuch-munice-ve-skladu-ve-vrbeticich-7-den.aspx>

KOZUMPLÍKOVÁ, nrap. Monika, 2014. Výbuch munice ve skladu ve Vrběticích, 8. den. *Policie České republiky* [online]. Zlín: Policie ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/archiv-zpravodajstvi-uo-zlin-2015-08-vybuch-munice-ve-skladu-ve-vrbeticich-8-den.aspx>

KOZUMPLÍKOVÁ, nrap. Monika, 2014. Výbuch munice ve skladu ve Vrběticích, 9. den. *Policie České republiky* [online]. Zlín: Policie ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/archiv-zpravodajstvi-uo-zlin-2015-09-vybuch-munice-ve-skladu-ve-vrbeticich-9-den.aspx>

KOZUMPLÍKOVÁ, nrap. Monika, 2014. Výbuch munice ve skladu ve Vrběticích, 11. den. *Policie České republiky* [online]. Zlín: Policie ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/archiv-zpravodajstvi-uo-zlin-2015-10-vybuch-munice-ve-skladu-ve-vrbeticich-11-den.aspx>

KOZUMPLÍKOVÁ, nrap. Monika, 2014. Výbuch munice ve skladu ve Vrbětčích, 15. den, 31. října 2014. *Policie České republiky* [online]. Zlín: Policie ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/archiv-zpravodajstvi-uo-zlin-2015-11-vybuch-munice-ve-skladu-ve-vrbeticich-15-den-31-rijna-2014.aspx>

KOZUMPLÍKOVÁ, nrap. Monika, 2014. Výbuch munice ve skladu ve Vrbětčích, 3. listopadu 2014. *Policie České republiky* [online]. Zlín: Policie ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/archiv-zpravodajstvi-uo-zlin-2015-12-vybuch-munice-ve-skladu-ve-vrbeticich-3-listopadu-2014.aspx>

KOZUMPLÍKOVÁ, nrap. Monika, 2014. Výbuch munice ve skladu ve Vrbětčích, 4. listopadu 2014. *Policie České republiky* [online]. Zlín: Policie ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/archiv-zpravodajstvi-uo-zlin-2015-13-vybuch-munice-ve-skladu-ve-vrbeticich-4-listopadu-2014.aspx>

KOZUMPLÍKOVÁ, nrap. Monika, 2014. Výbuch munice ve skladu ve Vrbětčích, 11. listopadu 2014. *Policie České republiky* [online]. Zlín: Policie ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/archiv-zpravodajstvi-uo-zlin-2015-17-vybuch-munice-ve-skladu-ve-vrbeticich-11-listopadu-2014.aspx>

KOZUMPLÍKOVÁ, nrap. Monika, 2014. Výbuch munice ve skladu ve Vrbětčích, 13. listopadu 2014. *Policie České republiky* [online]. Zlín: Policie ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/archiv-zpravodajstvi-uo-zlin-2015-18-vybuch-munice-ve-skladu-ve-vrbeticich-13-listopadu-2014.aspx>

KOZUMPLÍKOVÁ, nrap. Monika, 2014. Výbuch munice ve skladu ve Vrbětčích, 14. listopadu 2014. *Policie České republiky* [online]. Zlín: Policie ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/archiv-zpravodajstvi-uo-zlin-2015-19-vybuch-munice-ve-skladu-ve-vrbeticich-14-listopadu-2014.aspx>

KOZUMPLÍKOVÁ, nrap. Monika, 2014. Výbuch munice ve skladu ve Vrbětčích, 18. listopadu 2014. *Policie České republiky* [online]. Zlín: Policie ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/archiv-zpravodajstvi-uo-zlin-2015-20-vybuch-munice-ve-skladu-ve-vrbeticich-18-listopadu-2014.aspx>

KOZUMPLÍKOVÁ, nrap. Monika, 2014. Policisté našli ostatky dvou pohřešovaných mužů. *Policie České republiky* [online]. Zlín: Policie ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/archiv-zpravodajstvi-uo-zlin-2015-21-policiste-nasli-ostatky-dvou-pohresovanych-muzu.aspx>

KOZUMPLÍKOVÁ, nrap. Monika, 2014. Výbuch munice ve skladu ve Vrbětčích, 25. listopadu 2014. *Policie České republiky* [online]. Zlín: Policie ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/archiv-zpravodajstvi-uo-zlin-2015-22-vybuch-munice-ve-skladu-ve-vrbeticich-25-listopadu-2014.aspx>

KOZUMPLÍKOVÁ, nrap. Monika, 2014. Výbuch munice ve skladu ve Vrbětčích, 1. prosince 2014. *Policie České republiky* [online]. Zlín: Policie ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/archiv-zpravodajstvi-uo-zlin-2015-23-vybuch-munice-ve-skladu-ve-vrbeticich-1-prosince-2014.aspx>

KOZUMPLÍKOVÁ, nrap. Monika, 2014. Výbuch munice ve skladu ve Vrbětčích, 3. prosince 2014 večer. *Policie České republiky* [online]. Zlín: Policie ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/archiv-zpravodajstvi-uo-zlin-2015-25-vybuch-munice-ve-skladu-ve-vrbeticich-3-prosince-2014-vecer.aspx>

KOZUMPLÍKOVÁ, nrap. Monika, 2014. Výbuch munice ve skladu ve Vrbětčích, 5. prosince 2014. *Policie České republiky* [online]. Zlín: Policie ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/archiv-zpravodajstvi-uo-zlin-2015-27-vybuch-munice-ve-skladu-ve-vrbeticich-5-prosince-2014.aspx>

KOZUMPLÍKOVÁ, nrap. Monika, 2014. Výbuch munice ve skladu ve Vrbětčích, 6. prosince 2014. *Policie České republiky* [online]. Zlín: Policie ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/archiv-zpravodajstvi-uo-zlin-2015-28-vybuch-munice-ve-skladu-ve-vrbeticich-6-prosince-2014.aspx>

KOZUMPLÍKOVÁ, nrap. Monika, 2014. Tisková konference ve Slavičíně. *Policie České republiky* [online]. Zlín: Policie ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/archiv-zpravodajstvi-uo-zlin-2015-30-tiskova-konference-ve-slavicine.aspx>

KOZUMPLÍKOVÁ, nrap. Monika, 2014. Střežení vnějšího perimetru přebírá Armáda České republiky. *Policie České republiky* [online]. Zlín: Policie ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/archiv-zpravodajstvi-uo-zlin-2015-34-strezeni-vnejsiho-perimetru-prebira-armada-ceske-republiky.aspx>

KOZUMPLÍKOVÁ, nrap. Monika, 2015. Odvezli jsme municí určenou k likvidaci. *Policie České republiky* [online]. Zlín: Policie ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/archiv-zpravodajstvi-uo-zlin-2015-44-odvezli-jsme-munici-urcenu-k-likvidaci.aspx>

KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše, Danuše KRATOCHVÍLOVÁ, ML. a Libor FOLWARCZNY, 2013. *Ochrana obyvatelstva*. 2., aktualiz. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství: Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). Červená řada. ISBN 978-80-7385-134-7.

Krizové stavy, © 2021. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. Praha: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/web-krizove-rizeni-a-cnp-krizove-stavy-krizove-stavy.aspx>

LÁTR, Vladimír, 2018. *Uskladnění a přeprava munice a trhavin dle předpisů AČR a v civilním sektoru*. České Budějovice. Bakalářská práce. Zdravotně sociální fakulta Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Vedoucí práce Ing. Libor Líbal.

LUDVÍK, Karel, 2019. Tragický výbuch v muničním skladu v Hostivicích 13. září 1945. *Mezinárodní asociace pyrotechniků* [online]. [cit. 2022-04-06]. Dostupné z: <http://mapyr.org/wp-content/uploads/2019/08/Hostivice.pdf>

MACALÍKOVÁ, plk. Ing. Jana, 2014. Premiér a policejní prezident navštívili vrbětický areál. *Policie České republiky* [online]. Zlín: Policie ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/archiv-zpravodajstvi-uo-zlin-2015-16-premier-a-policejni-prezident-navstivili-vrbeticky-areal.aspx>

Mapy.cz [online], 2022. Seznam.cz [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=17.9116652&y=49.1166257&z=14>

Mapy.cz [online], 2022. Seznam.cz [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=17.9108659&y=49.1040829&z=15&m3d=1&height=2377&yaw=-43&pitch=-45&base=ophoto>

MV- GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR, © 2022. Varování obyvatelstva v České republice. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. Praha: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/varovani-obyvatelstva-v-ceske-republice.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>

NEDĚLNÍKOVÁ A KOLEKTIV, kpt. Ing. Hana, 2021. *Statistická ročenka 2020 Česká republika*. MV-generální ředitelství HZS ČR jako přílohu časopisu 112 číslo 3/2021: Ministerstvo vnitra-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky.

NOVÁKOVÁ, Lucie, 2015. Ministr vnitra s ministrem financí navštívili areál muničních skladů ve Vrbětích. *Policie České republiky* [online]. Zlín: Policie ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/archiv-zpravodajstvi-uo-zlin-2015-46-ministr-vnitra-s-ministrem-financi-navstivili-areal-municnich-skladu-ve-vrbeticich.aspx>

O obci, © 2022. *Bohuslavice nad Vlárí* [online]. Bohuslavice nad Vlárí [cit. 2022-04-08]. Dostupné z: <https://www.bohuslavicenadvlari.cz/obec/ds-1022/p1=51>

O obci, © 2022. *Obec Haluzice* [online]. Haluzice [cit. 2022-04-08]. Dostupné z: <http://www.obechaluzice.cz/obec/ds-1001/p1=51>

O naší obci, © 2022. *Oficiální stránky obce Vlachovice* [online]. Vlachovice: Galileo Corporation [cit. 2022-04-08]. Dostupné z: <https://www.vlachovice.cz/informace-o-obci/o-nasi-obci/>

Počet obyvatel v obcích – k 1.1.2021, 2021. *Český statistický úřad* [online]. Praha [cit. 2022-05-03]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/142756350/1300722103.pdf/53ded62a-5c7c-45ba-b17f-ba60021e5c54?version=1.1>

PRINC, Ivan et al., 2018. EXPLOSION OF AMMUNITION DEPOTS IN VLACHOVICE-VRBĚTICE IN THE CZECH REPUBLIC. *The Science for Population Protection* [online]. Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč, **2018**(2), 16 [cit. 2022-04-08]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/348559221_EXPLOSION_OF_AMMUNITION_DEPOTS_IN_VLACHOVICE-VRBETICE_IN_THE_CZECH_REPUBLIC

RAF Fauld, Staffordshire, England – 27 Nov 1944, © 2021. *Munitions Safety Information Analysis Center* [online]. Belgie: Munitions Safety Information Analysis Center [cit. 2022-04-08]. Dostupné z: https://www.msiac.nato.int/sites/default/files/media/accident_posters/msiac_accident_poster_12_-_raf_fauld_england_27_nov_1944.pdf?fbclid=IwAR0T-DgI8c7fGU9fMQc_he7iB8CkS_Xd_GoqZeWus6tA6ulp80x3DNJI-vM

ŘEHÁK, David, Bohumír MARTÍNEK a Petra RŮŽIČKOVÁ, 2016. *Ochrana obyvatelstva v kontextu aktuálních bezpečnostních hrozeb*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství: Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). Červená řada. ISBN 978-80-7385-169-9.

Souhrnná zpráva Ministerstva vnitra o postupu řešení mimořádné události v muničním areálu Vrbětice: Pro mimořádnou schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konanou dne 12. prosince 2014, 2014. Ministerstvo vnitra, Praha.

SPOLEK "ZA ZDRAVÉ VALAŠSKO", 2014. Petice za odvoz veškeré munice a nebezpečného materiálu z areálu Vrbetic. *Petice.com* [online]. [cit. 2022-04-11]. Dostupné z:

https://www.petice.com/za_odvoz_vekere_munice_a_nebezpeneho_materialu_z_arealu_vrbetic

STROHMANDL, Jan a Miroslav CABÁK, 2008. *Zbrojní zabezpečení v míru*. Brno: Univerzita obrany. ISBN 978-80-7231-496-6.

ŠIMONŮ, JUDr. Alois. *Vlárské strojírny Slavičín 1936-1991*. Neprodejné, podnikový archív. Muzeum Slavičín. ISBN 80-900023-8-2.

Vlachovské listy: Občanům Vlachovic a Vrbetic [online], 2015. Obec Vlachovice, **2015(1)** [cit. 2022-04-11]. Dostupné z:

https://www.vlachovice.cz/e_download.php?file=data/editor/76cs_5.pdf&original=VLACHOVICK%C3%89+LISTY+HOTOVO+LEDEN+2015.pdf

Vlachovské listy: Občanům Vlachovic a Vrbetic [online], 2015. **2015(2)** [cit. 2022-04-11]. Dostupné z:

https://www.vlachovice.cz/e_download.php?file=data/editor/76cs_6.pdf&original=VLACHOVICK%C3%89+LISTY+%C3%9A+ANOR+2015++-+hotovo.pdf

Vrbětice 2014–2021: Od výbuchů k šokujícímu odhalení, © 1997-2022. *Český rozhlas Zlín* [online]. Zlín: Český rozhlas [cit. 2022-04-08]. Dostupné z: <https://zlin.rozhlas.cz/vrbetice-2014-2021-od-vybuchu-k-sokujicimu-odhaleni-8471154>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AČR	Armáda České republiky
BIS	Bezpečnostní informační služba
ČSÚ	Český statistický úřad
ČR	Česká republika
GRU	Ruská vojenská zpravodajská služba
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
CHKO	Chráněná krajinná oblast
IZS	Integrovaný záchranný systém
KŠ	Krizový štáb
JPO	Jednotka požární ochrany
MO	Ministerstvo obrany
MNO	Ministerstvo národní obrany
MU	Mimořádná událost
OPIS	Operační a informační středisko
PČR	Policie České republiky
VMT	Vojenské muniční továrny
VT – 1	Vojenská továrna č. 1
VT – 2	Vojenská továrna č. 2

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Dnešní poloha areálu muničních skladů (zdroj: mapy.cz, 2022)	26
Obrázek 2 – Vyznačená tři údolí A, B, C (zdroj: mapy.cz, 2022).....	27
Obrázek 3 – Modelová situace skladu č. 16 (zdroj: anonymní)	35
Obrázek 4 – Modelová situace skladu č. 12 (zdroj: anonymní)	38
Obrázek 5 - Jednotky požární ochrany v obci s rozšířenou působností Valašské Klobouky (zdroj: anonymní)	84

SEZNAM TABULEK A GRAFŮ

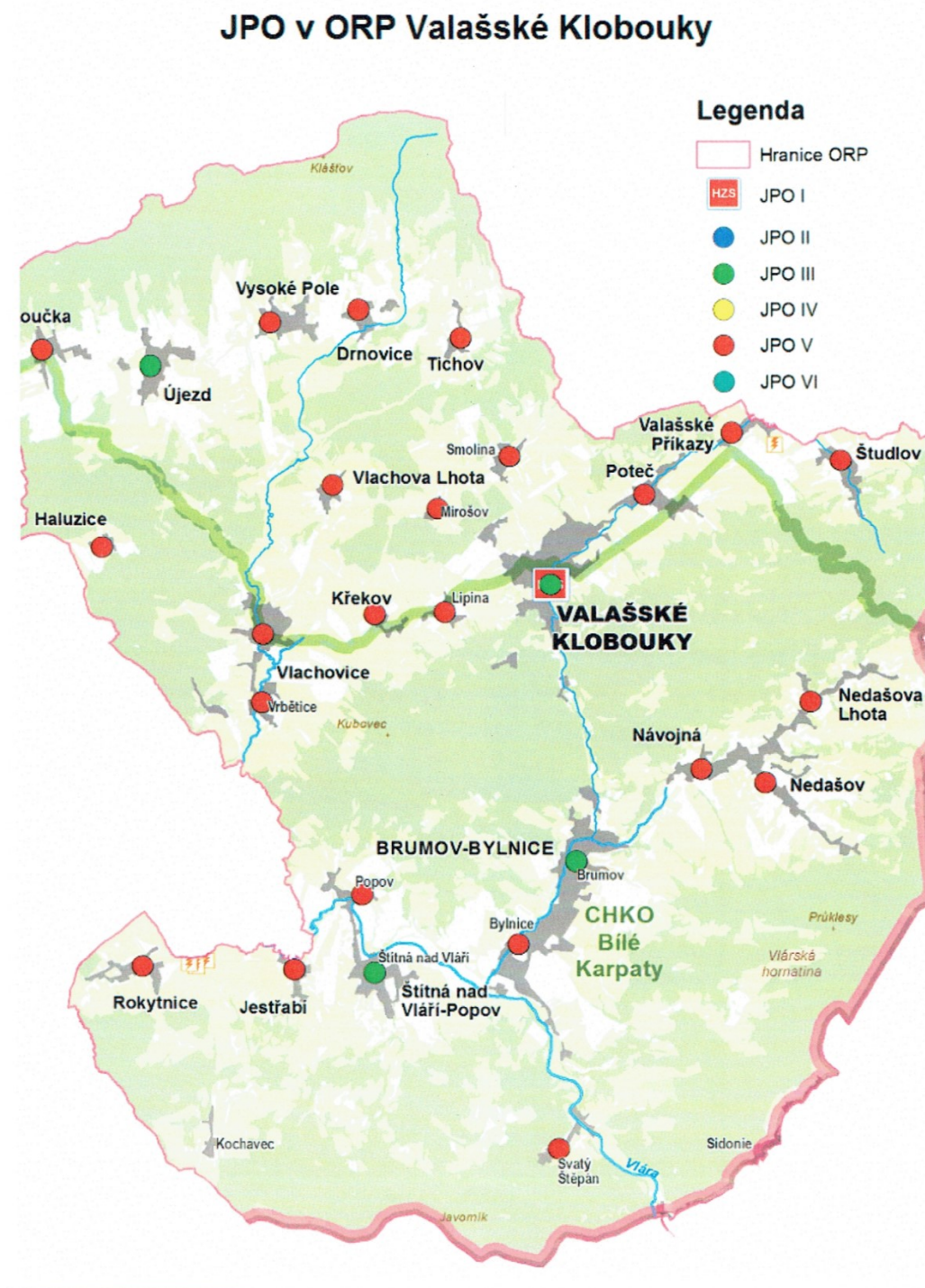
Tabulka 1 – Přehled krizových stavů podle HZS ČR (zdroj: krizové stavy, © 2021)	16
Tabulka 2 – Přehled dotčených obcí a počet obyvatel v dané obci k 1. 1. 2021 dle ČSÚ (zdroj: počet obyvatel v obcích k 1. 1. 2021, 2021)	33
Tabulka 3 – Počet respondentů dle bydliště a pohlaví (zdroj: vlastní zpracování)	43
Tabulka 4 – Odpovědi na otázku č. 6 (zdroj: vlastní zpracování)	45
Tabulka 5 – Odpovědi na otázku č. 10 (zdroj: vlastní zpracování)	48
Tabulka 6 – Pocit ohroženosti z hlediska pohlaví (zdroj: vlastní zpracování)	49
Tabulka 7 – Odškodnění za výbuchy ve Vrběticích (zdroj: zákon č. 324/2021 Sb.)	54
Tabulka 8 – Pravděpodobnost zapojení agentů GRU do výbuchu muničního skladu dle názoru respondentů (zdroj: vlastní zpracování)	63
Tabulka 9 – Seznam zasahujících hasičů dne 16. 10. 2014 v muničním skladu Vrbětice ..	85
Graf 1 – Věkové rozložení respondentů (zdroj: vlastní zpracování)	43
Graf 2 – Věkové rozložení respondentů dle obcí (zdroj: vlastní zpracování)	44
Graf 3 – Status respondentů (zdroj: vlastní zpracování)	44
Graf 4 – Vzdělání respondentů (zdroj: vlastní zpracování)	45
Graf 5 – Odpovědi na otázku č. 7 (zdroj: vlastní zpracování)	46
Graf 6 – Odpovědi na otázku č. 8 (zdroj: vlastní zpracování)	47
Graf 7 – Odpovědi na otázku č. 9 (zdroj: vlastní zpracování)	48
Graf 8 – Odpovědi na otázku č. 11 (zdroj: vlastní zpracování)	49
Graf 9 – Odpovědi na otázku č. 12 (zdroj: vlastní zpracování)	50
Graf 10 – Odpovědi na otázku č. 13 (zdroj: vlastní zpracování)	51
Graf 11 – Odpovědi na otázku č. 14 (zdroj: vlastní zpracování)	52
Graf 12 – Odpovědi na otázku č. 15 (zdroj: vlastní zpracování)	53
Graf 13 – Odpovědi na otázku č. 16 (zdroj: vlastní zpracování)	53
Graf 14 – Odpovědi na otázku č. 17 (zdroj: vlastní zpracování)	55
Graf 15 – Odpovědi na otázku č. 18 (zdroj: vlastní zpracování)	56
Graf 16 – Odpovědi na otázku č. 19 (zdroj: vlastní zpracování)	57
Graf 17 – Odpovědi na otázku č. 20 (zdroj: vlastní zpracování)	58
Graf 18 – Odpovědi na otázku č. 21 (zdroj: vlastní zpracování)	59
Graf 19 – Odpovědi na otázku č. 22 (zdroj: vlastní zpracování)	60
Graf 20 – Odpovědi na otázku č. 23 (zdroj: vlastní zpracování)	61
Graf 21 – Odpovědi na otázku č. 24 (zdroj: vlastní zpracování)	62
Graf 22 – Odpovědi na otázku č. 25 (zdroj: vlastní zpracování)	63

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Jednotky požární ochrany v obci rozšířené působnosti Valašské Klobouky a seznam zasahujících hasičů dne 16. 10. 2014

Příloha P II: Dotazníkové šetření

**PŘÍLOHA P I: JEDNOTKY POŽÁRNÍ OCHRANY V OBCI
ROZŠÍŘENÉ PŮSOBNOSTI VALAŠSKÉ KLOBOUKY A SEZNAM
ZASAHUJÍCÍCH HASIČŮ DNE 16. 10. 2014**

Obrázek 5 - Jednotky požární ochrany v obci s rozšířenou působností Valašské Klobouky (zdroj: anonymní)

Tabulka 9 – Seznam zasahujících hasičů dne 16. 10. 2014 v muničním skladu Vrbětice

JPO	Kategorie JPO	Počet vozidel	Počet hasičů
HZS stanice Valašské Klobouky		2x auto	5 hasičů
HZS stanice Slavičín		1x auto	2 hasiči
Jednotka sboru dobrovolných hasičů (dále JSDH) Slavičín	JPO II	1x auto	4 hasiči
JSDH Valašské Klobouky	JPO III	1x auto	5 hasičů
JSDH Horní Lideč	JPO III	1x auto	5 hasičů
JSDH Brumov	JPO III	1x auto	6 hasičů
JSDH Bylnice	JPO V	1x auto	5 hasičů
JSDH Vlachovice	JPO V	1x auto	5 hasičů
JSDH Divnice	JPO V	1x auto	6 hasičů
JSDH Bohuslavice nad Vlčí	JPO V	1x auto	5 hasičů

PŘÍLOHA P II: DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

1. Jaké je Vaše pohlaví?

- muž
- žena

2. Jaký je Váš věk?

- méně než 18 let
- 18-25 let
- 26-35 let
- 36–45 let
- 46-55 let
- 56-65 let
- 66 let a více

3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- základní
- středoškolské s výučním listem
- středoškolské s maturitou
- vyšší odborné
- vysokoškolské

4. Jaký je Váš status?

- zaměstnanec
- podnikatel/OSVČ
- nezaměstnaný/á
- mateřská dovolená
- student
- důchodce

5. Jaké je Vaše bydliště?

- Vlachovice
- Vrbětice
- Haluzice
- Lipová
- Bohuslavice nad Vlárí
- Jiné bydliště:

6. Věděli jste o skladování munice ve Vrběticích než došlo k výbuchu?

- ano
- ne

7. Jak byste ohodnotili míru zabezpečení areálu muničních skladů, než došlo k výbuchu?

- výborně
- chvalitebně
- dobře
- dostatečně
- nedostatečně
- nezajímá/a jsem se o to

8. Na kolik pravděpodobná Vám přišla možnost výbuchu muničních skladů? (havárie, zneužití, teroristický útok, ...)

- vysoce pravděpodobná (76-100 %)
- pravděpodobná (51-75 %)
- nepravděpodobná (26-50 %)
- vysoce nepravděpodobná (0-25 %)

9. Jak jste se dozvěděli o tom, že 16. 10. 2014 došlo k výbuchu muničního skladu?

(lze označit více odpovědí)

- od rodiny
- od přátel
- z televize
- z rozhlasu obce
- slyšel/a i viděl/a jsem to na vlastní oči
- jinak:

10. Cítili jste se ohroženi poté, co došlo k výbuchu?

- ano
- spíše ano
- nevnímal/a jsem to
- spíše ne
- ne

11. Jaké zdroje Vám nejvíce přispěly k informovanosti o události a jejím následném vyšetřování? (lze označit více odpovědí)

- internet
- televize
- noviny
- z obecních zdrojů (zpravodaj, rozhlas, ...)
- jiné zdroje:

12. Jak moc jste byli spokojeni s informovaností o průběhu vyšetřování výbuchů?

- velmi spokojen/a
- spíše spokojen/a
- neutrální postoj
- spíše nespokojen/a
- velmi nespokojen/a

13. Cítili jste po výbuších osobní potřebu evakuace?

- určitě ano
- spíše ano
- bylo mi to jedno
- spíše ne
- určitě ne

14. Víte, jak postupovat při nařízené evakuaci? (zásady pro opuštění domu, obsah evakuačního zavazadla, evakuace zvířat, ...)

- ano, vím přesně, jak se při evakuaci zachovat
- zhruba tuším, jak se zachovat
- ne, vůbec nevím, jak postupovat

15. Pokud patříte mezi evakuované občany, jak jste se evakovali?

- byl/a jsem evakuován/a pomocí integrovaného záchranného systému (policie, hasiči, ...)
- evakoval/a jsem se po vlastní ose
- neevakoval/a jsem se, zůstal/a jsem doma

16. Byli jste spokojeni s průběhem evakuace?

- ano
- spíše ano
- nevím
- spíše ne
- ne

17. Dotkly se Vás výbuchy muničních skladů osobně?

- ne
- osobní újma
- újma na majetku
- újma na zvířatech
- jiné:

18. Budete od ledna roku 2022 žádat o odškodnění?

- určitě ano
- ještě nevím
- ne, nebudu žádat
- ne, nemám nárok na odškodnění

**19. Jak jste spokojeni s výší odškodného, kterou schválila vláda ČR?
(700 mil. Kč, z toho 350 mil. pro občany a 350 mil. pro obce/kraje)**

- výše odškodného by měla být vyšší
- výši odškodného považuji za adekvátní
- výše odškodného by postačovala i nižší

20. Jste spokojeni s celkovým přístupem státu k otázce odškodnění?

- určitě ano
- spíše ano
- nevím, nemám dostatečné informace
- spíše ne
- určitě ne, důvod:

21. Jak často jste byli informováni o průběhu likvidačních prací a omezeních platících v zasažené oblasti? (odpovídají pouze obyvatelé z dotčených obcí)

- pravidelně
- občas
- zřídka
- vůbec

22. Jakým způsobem Vám byly předávány informace o postupu likvidačních prací a aktuálně platných omezení v zasažené oblasti? (odpovídají pouze obyvatelé z dotčených obcí)

- internet
- televize
- noviny
- obecní zdroje (zpravodaj, rozhlas, ...)
- jiné:

23. Jak jste spokojeni s předáváním informací o postupu likvidačních prací a aktuálně platných omezení? (odpovídají pouze obyvatelé z dotčených obcí)

- velmi spokojen/a
- spíše spokojen/a
- neutrální postoj
- spíše nespokojen/a
- velmi nespokojen/a

24. Byla podle Vás adekvátní délka trvání likvidačních a asanačních (obnovovacích) prací, které trvaly téměř 6 let?

- ano, důkladnost byla na místě
- ne, z důvodu dlouhého omezení pohybu na soukromém pozemku
- ne, z důvodu dlouhého dopravního omezení
- ne, z důvodu velké finanční nákladnosti
- ne, z jiného důvodu:

25. Jste pro obnovení provozu muničních skladů?

- ano
- ano, ale s lepším zabezpečením
- je mi to jedno
- ne

26. Jaký je Váš pohled na prezentované závěry vyšetřování, že do výbuchů muničních skladů byli zapleteni dva ruští agenti GRU?

(zakroužkujte, 1 – velmi nepravděpodobné; 5 – velmi pravděpodobné)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---